

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesu Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censvris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Index Rerum Præcipvarum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

- ART. 3. *Vtrum bonitas & malitia sit eadem actus exterioris, & interioris.* 137
 DVb. *Vtrum actus interior & exterior sint unum numero peccatum.* 138
 ART. 4. *Vtrum actus exterior aliquid bonitatis vel malitiae addat actui interno.* ibid.
 DVb. *Vtrum actus exterior aliquid bonitatis vel malitiae addat supra internum, ita ut uterque simul sit: magis laudabilis, vel utuperabilis, meritorius, vel demeritorius quam internum solus.* 139
 ART. 5. *Vtrum idem actus exterior possit esse simul bonus, & malus.*
- 140
 DVb. 1. *Vtrum nullo modo fieri possit ut idem actus exterior eodem tempore momento sit bonus, & malus.* ibid.
 DVb. 2. *Vtrum idem actus interior possit esse simul bonus, & malus.* 141
 DVb. 3. *Vtrum idem actus interior voluntatis possit successiue esse bonus, & malus.* 142
 QVAESTIO XXI.
 De his que consequuntur actus humanos quatenus boni sunt, vel mali.

INDEX

RERUM PRÆCIPVARVM

Quæ in 1.2. de Beatitudine & Actibus humanis, & in Auclario Resolutionum Casuum Conscientiae continentur.

Prior numerus paginam; posterior, marginalem paginæ numerum denotat.
 Vbi numerus marginalis solùm apponitur, ad proximè designatam paginam refertur.

- Abbas.
 A bbati habenti priuilegium suorum Calices consecrandi, non licet, etiam accidente Ordinariorū licentia, externorū Calices consecrare. 179.1
 Abbatii non potest committi ab Episcopo consecratio Virginum. 2
 Abbas qui ex priuilegio potest benedicere vasis sacris, non ideo potest altaria consecrare. 240.24
 Quos Ordines possit conferre, vide Indicem de Sacramentis, V. Ordo. §. 5.
 Absolutio.
 Absolue ostendens signa contritionis in extremis. 122.50. Non ostendens, ne absoluas. 145.2
 Quis Sacerdos absolutus quemuis in periculo mortis à referuatis. 146.5
 Licit haberi possit Superior aut proprius. 7
 Absoluitur à referuatis qui constitetur Superiori, licet confessio sit irrita defectu doloris. 9
 Quo casu absoluere possit Parochus à referuatis Episcopo? 10. & seq. Vide Receruatio.
 Mendicantes habentes potestatem absoluendi in foro conscientia à censuris, possunt id facere extra sacramentum. 148.17
 Quomodo rudes, pueri, crebri, relabentes &c. sint absoluendi, vide Confessarius, Confessio.
- ACTVS HUMANVS.
- §. 1. In genere.
 Actus humani sunt propter aliquem finem. 1. 1
 Finis hic est duplex. ibid.
 Actus etiam sunt duplices: scilicet eliciti & imperati. 2
 Ostendit quomodo virtus sint propter finem. ibid.
 Habent speciem à fine. 4. 11
 Habent bonitatem à fine. 100. 29
 Versantur partim circa finem, partim circa media. 54.1
 Soli actus humani proprie sunt propter finem. 3.9
 Actiones aliarum rerum, quatenus à tali agente procedunt, non sunt formaliter propter finem. 10
 Ut tamen à Deo procedunt & ab eo diriguntur, sunt proprie propter finem. ibid.
 Actus omnes qui ab eadem potentia procedunt, quia tales, sunt eiusdem speciei. 112.1
- §. 2. Actus intellectus.
 Intellectus tripliciter applicatur ad actum. 39. 16
 Duo actus intellectus, apprehensio & iudicium: & quomodo differant. 64.19
 Actus intellectus & appetitus sensitivi non sunt liberi nisi per denominationem extrinsecam. 136.11
 Vide Intellectus.
- §. 3. Actus voluntatis.
 Quid requiratur ut sit unus actus ex. volitione & actu volito. 106. 53. Sententia & mens D. Thomæ explicatur. 54
 Omnem actum voluntatis esse absolutum, non autem conditionatum, volunt aliqui. 55.5
 Actus voluntatis potest dupliciter spectari. 56.5
 Quomodo detur actus voluntatis absolutus, quomodo conditionatus. 5. & 6
 Differentia inter vellem, & volo sub conditione, ibid.
- Actuum humanorum affectiones. 144
 Actuum voluntariorum ordo. 34.4
 Quot actus voluntarii requirantur in quoque opere. 25.29
 Actus voluntatis. Vide Voluntarium.
- §. 4. Actus liber & necessarius.
 Actus liber, quis sit. 38.10
 Quomodo differant ab actu necessario. ibid.
 Quare ratione actus imperati, & eliciti sunt liberi. 41.21
 Vide Libertas.
- §. 5. Actus Violentus.
 Nullus actus potest esse violentus respectu sua potentia. 43. 29
 Nullus actus esti extrinsecus infusus, potest esse violentus potentia naturali. ibid. Potest tamen esse violentus respectu appetitus eliciti ibid. Vide Violentum.
- §. 6. Actus elicitus.
 Actus elicitus & imperatus, quid. 40. 20
 Quomodo sint propter finem. 1. 2
 Quomodo sint liberi. 41. 21
 Actus eliciti voluntatis possunt amittere, & rursum acquirere esse morale. 96. 7
 Quomodo dicantur actus elicitus ab una virtute, & imperatus ab alia. 105.51
 §. 7. Actus

- §. 7. Actus imperans & imperatus.
Quinam actus concurrant ad imperium. 89. 2
Quinam sint actus imperati. 92. 16
Quibus actus virtutum imperari potest & quanta. ibid.
Quomodo actus interni & externi imperentur. ibid.
Actus imperatus & imperium in genere moris, est unus
actus, ei si ratione natura differant. 92. 13
Vide Imperare. Imperium.
- §. 8. Actus moralis.
In quo consistat essentia actus naturalis & moralis. 98.
3. & 4.
Ad esse morale duo requirantur. ibid.
Esse morale quibus actibus conueniat. 5
Esse morale distinguuntur a naturali. 6
Quomodo moralitatem actus externus ab interno acci-
piat. 97. 9
Vide Bonum morale.
- §. 9. Actus bonus.
Actiones omnes humanae non sunt bona. 96. 2
Actuum humanae bonitas & malitia a tribus depen-
det. 34. 1
Bonitas & qua sumitur ex obiecto, est prima bonitas mora-
lis in actu. 98. 13. Hac actum specificatur. 15
Actus ab obiecto specificatus, cuius sit virtus. 16
Actus bonus specie differt a malo in genere moris. 101. 33.
In actu quadruplex est bonitas. 101. 30
Actus in genere moris duplicitate dici potest bonus. 108. 63.
- §. 10. Actus malus.
Ut actus interior sit malus, sufficit ut malitia interpre-
tari sit volta. 99. 21
In actibus malis distinguuntur species naturalis & mora-
lis. 102. 37
In uno actu possunt esse duas species malitia. 104. 44
- §. 11. Actus indifferens.
Datur actus secundum speciem indifferens. 107. 58
Quid sit esse indifferens secundum speciem. ibid.
Actus indifferens secundum speciem, potest in individuo
esse bonus vel malus. 60
Quo sensu datur actus in individuo indifferentes, &
quo sensu non. 108. 64. & 65
Dupliciter dicitur aliquid indifferens. 109. 68
Satis sit argumentum contraria sententie. 110. 71
Datur habitus indifferentes. 73
- §. 12. Actus male sonans, & neuter.
Quomodo datur actus male sonantes. 107. 59
Actus neuter, quis. 56. 9. Talis non datur, & quare?
ibid.
- §. 13. Actus internus.
Quomodo actus internus habeat ab exteriore bonitatem:
& hic ab illo moralitatem. 97. 9
Ut actus interior voluntatis sit bonus ex obiecto, obie-
ctum debet esse honestum & volitum. 99. 20
Ut actus interior sit malus, sufficit ut malitia interpre-
tari sit volta. 21
Actus interior voluntatis accipit speciem boni vel mali
ex fine. 102. 41
Actus interior voluntatis qui immediate versatur circa
finem, accipit bonitatem ex fine. 42
Actus internus voluntatis non contrahit nostram bonita-
tem vel malitiam ex eo, quod ordinatur ad finem ex-
trinsicum bonum vel malum. 105. 53
Sententia Caetani rejecitur. 52
Idem actus internus non potest simul esse bonus & malus.
142. 34.
Refutatur contraria sententia. ibid.
Idem actus internus versus non potest successuè esse bonus
& malus. 37. Potest tamen esse indifferens & malus
- successuè. 143. 41. Non tamen ex indifferenti bonus
successuè. ibid.
§. 14. Actus exterius. obiectum
Actus externus est triplex. ibid.
Habet bonitatem vel malitiam ex obiecto, et si non tam
propriè quam interius. 97. 10
Tali actus quomodo sit conueniens. 12
Actus exterior secundum se consideratus accipit speciem à
materia. 102. 41
Idem consideratus qua moralis, accipit speciem boni vel
mali a fine. ibid.
Nullus actus externus formaliter est bonus secundum se,
sed tantum obiectum. 136. 10
Actus externus habet malitiam formalem à libertate. ib.
Refutatur sententia contraria. 11. & seq.
Quomodo actus exterior prohibeantur. 137. 14
Actus exterior & interior physice sunt duo actus, mora-
liter tamen unus. 138. 18. Sententia contraria re-
futatur. ibid.
An & quando actus externus aliquid bonitatem addat in-
terno. 12
Malitius modus per se aliquid commodi adserit. 20
Nil bonitatis meritoria addit voluntati interne. 139. 21
Addit tamen aliquam bonitatem obiectuum materialem
in genere moris. 24
Quomodo id est actus exterior possit esse simul bonus & ma-
lus. 140. 29. Cur in confessione explicandus. 28
- §. 15. Actus requisitus ad beatitudinem.
Actuum requisitorum ad completam beatitudinem defini-
tio. 11. 16
Quo ordine illi actus ad beatitudinem concurrant. 13. 22
Vide Beatoitudo, §. 2. & §. 5.
§. 16. Actus vitales.
Actus vitales possunt a solo Deo produci. 9. 9
Actus vitales duplicitem habent dependentiam ab anima.
ibid.
De illoqum essentia est aptitudo ad emanandum à poten-
tia. 10. 9
Actus vitales non tribuunt suum effectum formalem nisi
effectuè à potentia dimanent. 10
- Adam.
Adamus qua ratione fuerit impossibilitas. 26. 32
Administrator.
Restituere debet administrator suo domino si plus consum-
perit in itineribus, negotiis illius conficienda, quam
necessa erat. 263. 14
- Aduocatus.
Aduocatus consultus à Iudice de persona reo interrogandâ,
potest respondere iuxta leges circa irregularitatem.
20. 1. 3.
Fit irregularis instigando Iudicem ad reum plectendum,
si idcirco mors illi vel inferatur, vel acceleretur. ibid.
Aduocatus consultus in rebus rebelli de solutione exilio-
num pro bello iniusto, quomodo respondebit. 254. 5
- Affectus.
Affectus facit ut minus probabile, videatur probabilis.
93. 21.
Ad effectus honesti in genere concurrunt virtutes particu-
lares. 99. 17
- Agilitas.
Agilitas corporis gloriose quid sit. 24. 29
Non consistit in habilitate ad motum progressum. 27. 37
Nec in detractione ponderis à corpore. ibid.
Sed in qualitate supernaturali ad celeritatem motu. 38
Quia tamen non inheret corpori, sed anima. 28. 38
Reclama dicitur dos corporis. ibid. Non moubit in instan-
tiis. 39. Nec de extremo ad extreum sine medio. ib.
C. * iij. Amentes.

- Amentes.
Amentes in quibus necessarium moueantur. 73. 6
Et quomodo careant vñ rationis. ibid.
Amentibus conuenit electio. 79. 4
- Amor.
Amor tendit in finem absolutum. 1. 2
Amor & odium non potest esse in eodem respectu eiusdem. 73. 30. Et quare. ibid.
Duo requiruntur ad amorem benevolentia. 59. 16
Amor Dei non potest esse sine cognitione Dei. 64. 18
Amare possum quidquid apprehendo sub ratione boni. 65. 20
Amor via & patria videntur specie differre. 20. 17
- Amor Beatorum.
Amor increatus non est formalis nostra beatitudo. 8. 3
Amor spectari potest vel vt bonum beati, vel vt bonum Dei: vt prius, non est finis visionis. 14. 25
Amor vt est bonum dilecti, est finis visionis. ibid.
Amor qua ratione sit praestantior visione. ibid.
Amor transformatus in dilectum. ibid.
Ad amorem, & gaudium, non est necessaria cognitio practica. 15. 29
Amor beatificus et si non sit liber, est voluntarius. 35. 6
Cur non sit liber. ibid.
- Angelus.
Angelos posse peccare error fuit Origenis. 19. 13
- Anima.
Anima ex vniione cum corpore non sit perfectior. 23. 26
Anima vna equalet toti vniuerso corporeo. 72. 2
- Anima Sanctorum.
Anima sancta sunt nunc re ipsa beatæ essentia. 21. 19
Ostenditur ex Concilijs, Scripturâ. ibid.
Consenſu Patrum. Ratione. 22. 21. 22
Quid animarum atria Bernardo. 23. 25
Anima Sanctorum post Resurrectionem Corporum non sunt clarissimis visione Deum, quam ante. 23. 26
Vide Beatus.
- Antecedens.
Qui vult antecedens, quomodo velit consequens ei necessario connexum. 55. 4
- Appetere. Appetitus.
Appetere possum amittere meum esse, vt assequar melius esse. 81. 13
Appetitus vnionis non impedit anima beatitudinem. 24. 27
Appetitus inferior suam habebit beatitudinem. 31. 47
Appetitus alius est rationalis, alius sensitus, & qua sit inter utrumque distinctio. 46. 40
Appetitus mouet motum non effectu, sed vt finis. 63. 15
Appetitus inferior potest mouere superiorum absque errore intellectus.
- Apprehensio.
Apprehensio simplex obiecti sufficit ad actum voluntatis. 65. 20
Apprehensio tamen talis continet virtuale iudicium. 65. 21
Apprehensio obiecti secundum suam speciem imperari non potest. 93. 18
- Approbatio.
Nuntius Apostolicus dare potest potestatem approbandi confessarios. 174. 1
Approbatio confessarij ad Episcopum non ad Capitulum spectat. 174. 2
Priuilegium Pontificis confessarij monasteriorum datum ad confessiones secularium audiendas, non supplet approbationem Episcopi. 174. 3. 4
- Archiepiscopus.
Quantas qualesque Indulgencias posse dare? 199. 1
- Affensus, assentiti.
Vnus affensus potest immediate fieri ob multas rationes quasi partiales. 77. 5
Non possumus assentiri ei quod minus probable indicamus. 93. 20. *Contrarium aliqui tenent.* ibid.
Respondetur eorum argumentis. 21
Voluntas potest assentiri minus probabili, non vero intellectu. ibid.
- Auxilium.
Auxilium præueniens seu habiuimus, an & quomodo augeat voluntarium. 48. 44
Physicè minuit libertatem, non moraliter. ibid.
- Baptismus.
IN Baptismo contrahitur matrimonium inter Christum & animam. 19. 11
Tenetur quis dare in necessitate pecunias vt puer baptizetur. 122. 50
Non licet deferre infantem ad ministrum hereticum ab eo baptizandū adflare in istar Patrini; interesse causâ honoris, &c. 149. 1. & seq.
Insans quem parentes hereticus vult à Ministro baptizari, potest mater Catholica prius à Sacerdote curare baptizari. 149. 3
Possunt rudes baptizari, si alius fide iubeat pro illorum instructione. 4
- BEATITUDO.
§. 1. Naturalis.
Beatitudo non consistit in diuitijs, honoribus, fama, &c. 7
Vide lib. 1. de Summo bono, vbi Auctor latè id persequitur.
Beatitudo huius vite primario consistit in vita contemplativa, secundario in practica. 16. 31
Nullam beatitudinem in statu naturæ lapsa potest homo solis naturæ viribus acquirere. 33. 10
Imperfectam tamen posset in statu naturæ nude. ibid.
Vt tamen vel illa imperfecta frueretur, necessaria esset aliqua Dei supranaturam operatio. ibid.
- §. 2.** Beatitudo supernaturalis.
Quid sit: & in quo consistat?
Beatitudinis obiectum est increatum. 7. 1
Beatitudo formalis est creata. ibid.
Beatitudo obiectiva & formalis, quid sint. ibid.
Beatitudo nostra formalis non est visio Dei increata: & quare. ibid.
Nec amor increatus. 8. 3
Nec est illapsus Dei in anima essentia, vt vult Hæricus, ib.
Nec consistit in habitu, & quare. 5
Consistit in operatione immanente, & cur. 8. 4
Immediatus perficit potentias animæ, quām ipsam essentiam. ibid.
Beatitudo in ratione entis non est perfectissima, sed in ratione operationis vniuersi vltimo fini. 8. 2
Operatio in qua nostra beatitudo consistit, non potest infundi à solo Deo. 9. 6
Debet emanare ab ipsis potentijs animæ, ibid. Hinc tamen non propriè dicendus est homo seipsum beare. 7
Completa beatitudo non consistit in sola visione, vt volunt Thomistæ. 10. 13
Sed etiam in amore, & gudio. 14
Probatur ex definitione Ecclesia, & auctoritate Patrum. 10. 11. 15
Beatitudo completa requirit quinque actus. 21. 16
Eorum definitio. ibid.
Beatitudo radicaliter consistit in visione. 17
Imo & principaliter. 12. 20
Formalis beatitudo est collectio multarum perfectionum, quibus Deo iungimur. 19
Ex beatitudine duplex gaudium nascitur. ibid.
Quo

- Quo sensu beatitudo magis consistat in operatione intellectus speculativi, quam practici. 15. 27
- §. 3. Requisita ad Beatitudinem. 15. 27
- Ad beatitudinem requiritur rectitudo voluntatis. 19. 12.
- Ad beatitudinem completa requiritur aliqua corporis perfectio. 24. 28
- Debet esse inamissibilis. 32. 5
- Est incorruptibilis comparata ad res creatas, non auctem respectu Dei. 6
- Debet esse sufficiens implere omne desiderium. 7
- Ad eam requiritur securitas. 8
- §. 4. Beatitudinis consecutio.
- Homo potest consequi beatitudinem. 31. 1
- Nequit tamen ratione naturali conuinci hominem posse perfecte beari. 2
- Beatitudinem essentialem nemo in hac vita potest obtinere. 32. 4
- Beatitudo secundum se non potest apprehendere ut mala. 65. 21. Nec secundum se potest respici. 55. 4
- Homo non debet quoniam opere ad beatitudinem contendere. 110. 72
- §. 5. Beatus.
- Beati primarii, & immediati delectantur & fruuntur Deo. 16. 3
- Aliter beati gaudent de visione Dei, aliter damnati dolent de eius carentia. 17. 6
- Beatorum impeccabilitas verius refertur in visionem quam in amorem Dei. 19. 14. Et quare? 15
- Beati nihil possunt appetere, nisi in ordine ad Deum. 20. 16.
- Beati erunt in celo non supra celum. 30. 44
- Beati non deferent e terra aërem quo in celo utantur. 45
- Alius alio potest esse beator. 32. 3
- Begginner. 28. 3. 7.
- Bellum iniustum.
- Catholicus potest seposito scandalo pro bello iniusto preces proclamare. 254. 6
- Potest quis pro bello iniusto vestigia colligere. 254. 7
- Vide Rebellio.
- Beneficium.
- Quanam ex Clementina Ne in agro de statu Monachorum, & Cap. Cum ad monasterium eodem in 3. Benedictinos obligent ad peccatum mortale. 256. 8. 9
- Vide Horæ Canonice.
- Beneficiarius.
- Quando teneatur alium sibi substituere. 219. 14
- Qui habet beneficium ratione cuius obligatur quotidie celebrare, non obligatur integrè numerum expiere, nisi recipiat quantum sufficit ad sustentationem. 17
- Vide plura V. Sacellanus. Et V. Missa.
- B E N E F I C I U M.
- In eadem Ecclesia haberi possunt duo beneficia dissimilia, non uniformia. 156. 3. 4
- Nullum onus imponi potest beneficio sine consensu Papa. 157. 3. 7.
- §. 1. Eius collatio.
- Institutio beneficiari spectat ad Episcopum. 151. 1
- Agens annum 23. non est capax denominationis ad beneficium quod requirit Sacerdotium in denominando. 151. 3. 4.
- Collatio beneficij facta per Episcopum à Sede Apostolicâ confirmatum ante captam possessionem sui Episcopatus, non redditur inualida per Regulas Cancelleria
- Romane. 151. 5. & seq.
- Beneficium prius ab Episcopo loci vni, posse à Pontifice alteri collatum, illi cedit cui est à Pontifice collatum, non obstante concessione Pontificis Ordinario facta de beneficij conferendis. 152. 8. 9. 10
- Collatio beneficij facta presbytero de adulterio infamato & punito, irritari potest & debet. 152. 11
- Imo ipsi iure probabiliter irrita est. 12
- Quibus modis catholicus accipere possit aut retinere beneficia ecclesiastica ab heretico patrono. 153. 13
- Quomodo illius heredes gerere se debeant circa bona ecclesiastica ad illos deuoluta? 16
- Fructus beneficij percepti ab existente ignoranter in excusatione, non debent restituiri ei, cui, errore cognito, collatum est beneficium. 153. 17
- Vide Simonia.
- §. 2. Eius Permutatio.
- Non est permitta permutatio veri beneficij cum filio. 153. 18
- Eam rescindere potest Episcopus. 154. 18
- In permutatione beneficij iam nullos fructus habentes cum alio mille florenorum, quanta pensio constituit possit? 154. 19.
- Vide Simonia, Pensio.
- §. 3. Eius Resignatio.
- Resignatio facta sub conditione si Episcopus consenserit, non videtur illicita; nec idcirco vacat beneficium. 154. 22.
- Super resignationem gratia expectativa non potest ab Ordinario statui pensio. 155. 28
- Vide Pensio.
- §. 4. Beneficiorum vnu. Et in titulum eratio.
- Potest Papa conferre & vnu beneficium alicui loco pio absque consensu patroni, praesertim Ecclesiastici. 161. 63. Vide Papa.
- Idem potest Legatus à latere. 162. 66
- Quid possit in hac re Episcopus, Vide Episcopus.
- Bona Ecclesiastica.
- Privilegium lenti Introitus non obstat quod minus religiosi sint capaces pretiū prouenientis ex renditione immobilium. 162. 1. & seq.
- Bona confisicata monasterio à Principe absolute donata, adimi numquam possunt, & cur. 163. 4. & seq.
- Prohibitio quā vel pia loca bona acquirere, vel alij sua illis conferre prohibentur, est contra libertatem ecclesiasticam. 7
- Religionem ingressi vel ingressuri prohiberi non possunt bona sua dare pauperibus, vel religioni, praesertim si ea sit pauper. 163. 8
- Politica aut horitas non potest limitare in religionibus numerum personarum, quantitatem redditū, aut bonorum mobilium acquisitionem. 166. 16. & seq.
- Episcopus potest vendere suam domum alicui religioni in alia ciuitate, eiusque tradere possessionem sub ratione Pontificis. 168. 22. & 23
- Prelatus iuramento suo de non alienanda re Ecclesia sine consilio Pontificis, non satisficit eam alienans sola autoritate Nuntiū Apostolici. 168. 24. & seq.
- Possum vendere ades heretico pro pecunias ex beneficij ecclesiasticis ab illo inique possessis. 169. 29
- Bonum. 96. 2
- Quid sit bonum. 97. 8
- Vnde in rebus naturalibus oritur primum bonum. 97. 8
- Bonum amabile tripliciter spectari potest. 76. 1
- Omne bonum honestum adamatum, est delectabile. 75. 5
- Bonum ut apprehensum, morali efficientia mouet voluntatem. C* iiiij talentum

- tatem per illam cognitionem; sicut mandans est causa efficiens. 63. 15
- Quomodo in omni bono Deus appetatur. 6. 16
- Bonum quod appetitur ob delectationem, vel commodum natura, appetitur ut ultimus finis operis, non autem operantis. ibid.
- Ratio boni non potest abstrahi a bono per se, & propter aliud. 57. 10
- Ratio boni non est præstantior ratione veri, nec contra. 51. 14. 23.
- Bonorum extrinsecorum duo tantum sunt genera, diuinitas & gloria. 6. 17
- Bonum Infinitum.**
- Bonum infinitum infinitè trahit voluntatem. 20. 16
- Esse voluntarium perfectè circa summum bonum, non est perfectio simplex. 36. 6
- Bonum quantumvis supernaturale in substantia, potest tamen amari amore naturali. 21. 18
- Vide Amor Beatorum.
- Bonum morale.**
- Prima bonitas moralis actionum humanarum sumitur ab obiecto. 97. 8
- Quomodo bonum morale non tribuat, & quomodo tribuat actus voluntatis speciem naturalem. 102. 37
- In bonis actionibus non distinguitur species naturalis & moralis. ibid.
- Bonum & malum morale respectu actuum externorum in natura consideratorum, sunt mere accidentia. 102. 35. Propositur sententia Conrardi. 34
- Vide Actus moralis.
- Bonitas ex fine.**
- Bonitas finis non eodem modo conuenit fini & medio. 58. 12.
- Bonitas finis est formale obiectum electionis. 104. 48
- Bonitas electionis pendet ex intentione finis. 128. 84
- Bonitas & malitia ex fine prius conuenit actus interno, quam externo. 134. 1
- Vide Electio, & Finis.
- Bonitas ex obiecto.**
- Bonitas qua sumitur ex obiecto in aliis humanis est specifica. 98. 15
- An bonitas qua est ex obiecto & circumstantijs prius conueniat actui interno, quam externo. 134. 1
- Quomodo derivetur bonitas actus externi ab actu interno in internum, vel contraria. 135. 3
- Cur potius debeat esse voluntas bonitas actus boni, quam malitia actus mali? 99. 22
- Vide Obiectum.
- Bonitas voluntatis.**
- Bonitas voluntatis pendet ex obiecto integro. 112. 1
- Non pendet ex circumstantijs. 3
- Accidentalis bonitas pendet ex circumstantijs augmentibus intra eamdem speciem. 113. 3
- Bonitas voluntatis pendet a ratione proponente voluntatem obiecti. 113. 4
- Pendet etiam a lege eterna. 115. 14
- Bonitas actus externi dupliciter derivatur in voluntatem. 135. 4
- Vide Voluntas.
- Brutum.**
- Bruta non agunt propriè ob finem. 3. 9
- Motus brutorum sunt voluntary impropriè, non autem propriè, cum nec sint a voluntate, nec liberi. 35. 6
- Brutorum non est imperare. 91. 11
- Appetunt operationes non solum ob delectationem, sed etiam quia natura conuenienter. 18. 7
- Bulla.**
- Clausula primatoria Bullis Pontificis inserta, quid operatur. 170. 1
- Cum Pontifex Roma Bullam promulgar, quam vale ubique obseruari: quas illa Provincias obligit? 4. & seqq.
- Ad valorem Bulla impertinens est Placitum Aulae. 6
- Bulla Cœna quomodo in Belgio recepta. 7
- Admissio Bullæ in varijs Provincijs eiusdem Religiosi Ordinis verosimilis non obligat monasteria Belgæ a eiusdem Ordinis. 171. 3
- Cambium.**
- C Ambi facti iniustitiae.** 171. 2
- Nemo potest obligari ad recambium. 2
- Campor. non potest tantum exigere, quantum baillulus realiter transferens. 3. & 4
- Cambium quoddam Francofurtense illicitum. ibid.
- Cambium datum ad quatuor menses, equalet quatuor cambios datus ad singulos menses. 172. 9
- Canonici.**
- Canonici Andorvaciens, & Decanatus & Donatiani, Brugis sunt beneficia compatibilia, si Canonici non requirat residentiam personalem, & Decanatus non sufficiat ad decentem sustentationem. 156. 30. & seq.
- Canonici est beneficium simplex. 31
- Potest idem in Ecclesia Cathedrali obtinere beneficium curatum & Canonicatum, si numeri viri sufficiat facere possit, & alias alterum non sufficiat. 156. 34.
- Canonicatum obtinens in Ecclesia Cathedrali, non habet ius ad grossos fructus, nisi sacris sit initiatus. 158. 46.
- Canonicus.**
- Canonicus potest cum venia Capituli aliquot annos abesse a sua Ecclesia, ut alibi studijs vacet, & simul agat in curia negotium Principis. 157. 40
- Consuetudo quæ in Ecclesia Cathedrali Gandensi Canonici quotannis per tres menses iustam ob causam abesse possunt, & nihilominus distributiones quotidianas recipere, potest legitime retiniri. 158. 44
- Non sufficit Canonicos solum interesse diuinis officijs, quando aliquid sui muneri ipsi est obveniendum. 192. 16.
- Probabile est, accidente consuetudine, sufficere, ut intersint quotidie uni vel duabus ex maioribus horis, vel sacrificio Missa. 193. 17
- Probabilius tamen est teneri eos quotidie interesse singulis horis, nisi aliqua causa excusat. 193. 18. & 19
- An & cui restinere debeant distributiones Canonici, qui dum prolixiora sunt officia, absentant se a choro? 193. 20. & 21.
- Canonici tales admonendi sunt a Confessario dum veniant ad confessionem. 22
- Canonici qui ante finem officij exequunt, non sunt ipso iure priuati distributionibus digni tamen sunt aliquæ multæ. 193. 24
- Canonicerum fabula in choro, quale peccatum? 194. 25.
- Canonicæ.**
- Canonica non tenentur sub mortali ad legendas horas ex probabili nullorum sententia. 195. 31
- Capitulum Canonicarum Montensis, Malbodierum, & Niueleensis tenetur sub mortali curare ut quotidie fiat officium diuinum. 196. 38. & 39
- Singula tamen Canonica non peccant mortaliter si paucis diebus absint a Choro, vel uno alterone die non recipiunt

- recitent officiam. 196.40. &c 41
 Secus est si ad longum tempus officium omittant. 42
 Canonica Montenæs que plus quam sex menses abs fuerat à choro & urbe metu pestis, non sunt priuanda grossis fructibus, non obstante statuto Caroli V. de residentia sex mensum intr a annum. 197. 44
 Capitanus.
 Si Capitanus petente Commissarius plures milites non auerterit, quam sub signis erant, uter eorum restituere Regi debeatur. 149.1
 An possit Capitanus minori pretio transfigere cum militibus, quam sit stipendium eis assignatum? 150. 3
 Videtur Capitanus posse aliquo artificio aliquid amplius accipere, quando stipendia non sufficiant. 150. 5
 Capellania.
 Capellania potest ab Episcopo erigi in nouam dignitatem patrono consenteat. 159. 5
 Due Capellania in Ecclesiæ non habente proprium Parochum possunt erigi in beneficium parochiale. 159. 52.
 Capuccinus.
 Professio Capuccini inualida non est, qui rogatus tempore probationis, negavit se labore lepra. 246. 23
 Capuccini pauperibus oppidi annumerari possunt, vii & alij pauperes Religiosi, cum legata pauperibus relinquentur. 283. 18
 Castitas.
 Votum Castitatis in saculo valde laudabile. 290. 4
 Dirimit sponsalia. 280. 16
 Ut castitati contra intemperantem Confessarium Monialia consulat, potest fugere. 222. 9
 Causa.
 Causa efficiens, vii & finalia, duo requirit prius natura quam causat. 2.6
 Causa una secundum eamdem formam potest esse principium efficiens, & recipiens eiusdem. 62. 13
 Causa plures efficientes possunt producere eundem effectum. 78. 8. Non possunt tamen unius rei esse duas materia, vel duas formæ totales. ibid.
 Quomodo causa bonitatem habere possit ab effectu. 97. 9
 Census.
 Census vitalitius, quis. 172. 1
 Si promittis alteri ad vitam 600. florenos annuos ob summam 2671. florenorum ab eo accipendorum, & simul ob accepta ab eo beneficia, non est hic census vitalitus, sed contractus innomatus. ibid.
 Qui empro & constituto censu statim recipit canonom, quasi iam censem, non potest deinceps canones integros recipere. 173. 3
 Census virimque redimibili non potest constitui ad sex & viam quartam in centum. 4
 Quomodo non mercatores possint accipere 4 vel 5. in centum, salua sorte, cum facultate sortem repetendi? 173. 6.
 Pro pecunia ad censum destinata, sed alio conuersa, quid accipi posse. 173. 7
 Cessio fori.
 Potest is qui cessit foro, certum aliquod pignus tradere creditori, etiam si solum indeterminate pignus aliquod ante cessionem promiserat. 261. 5. Ind id potest, licet data solum fuisse promissio de cõtrahendo, super dando pignore quando vultus creditor. 6
 Potest quis facta compositione, eum qui foro cessit, sollicitare ut de uitium integrum recuperet. 8
 Charitas.
 Charitas via ordinatur ad visionem patriæ. 14. 24
 Est imperfectior lumine glorie, ibid.
- Cur Charitas non dicatur dos. 19. 15
 Christus. Christus.
 Christi lucta in horo explicatur. 72. 2
 Quomodo Christi humanitas dicatur vti virtute diuina. 87. 3. Christus nunquam consultauit. 84. 5
 Circumstantia.
 Circumstantia est accidens humanorum actuum: & quare. 5. 2. 1
 Quid circumstantia Theologica. ibidi
 Circumstantia humanorum actuum sunt consideranda Theologo. 2
 Circumstantia sunt octo. 3. Singularum enumeratio. & explicatio. ibid.
 Cur tantum sint octo circumstantie. 4
 Non omnes circumstantia afficiunt singulos actus in particulari. 5. 3. 5
 Circumstantia afficiunt actus humanos secundum esse naturalis, & morale. ibid.
 Illæ circumstantia etiam afficiunt actus internos voluntatis velut circumstantia. ibid.
 Quando circumstantia transiunt in rationem obiecti, quando non. 6
 Quenam circumstantia sint principales. 7
 Circumstantia augent bonitatem vel malitiam. 100. 23
 Non sunt necessaria ad bonitatem vel malitiam. 2. 5
 Bonitas ex circumstantiis coniungitur bonitati obiecti per modum diversorum respectuum, quos actus habet ad suas circumstantias. 26
 In actibus externis bonitas ex circumstantiis non coniungitur bonitati que est ex obiecto. 28
 Quando circumstantia constituant actum in specie boni, & quando non. 111. 76
 Specificat actum duplicitate. ibid.
 Aliquando habet rationem obiecti. 77
 Tres regulae de circumstantiis. 78
 Quandom circumstantia augent bonitatem intra eamdem speciem. 79
 Quadam tales circumstantia explicantur. 112. 79
 Omnis circumstantia necessaria ad bonum virtutis, includit peculiarem ordinem ad rationem. 81
 Circumstantia multum & parum duplicitate accipi possunt. 80
 Claritas.
 Claritas corporis gloriæ, quid sit. 24. 29
 Claritas illa habebitur per intrinsecam lucem. 26. 34
 Cur non semper appareant corpora illa lucida. ibid.
 Erunt intime clara. 27. 34. Et diaphana. ibid.
 Non tamen per poros corporis. ibid.
 Erunt colorata. 35
 Lux illa erit perfectior luce solis. 36
 Contrarium tamen est probabile. ibid.
 Clausura.
 Non potest ne quidem per exercitio indulgeri libertas montalibus excundi, licet cum profiterentur, non efficiat clausura. 221. 4
 Rationes qua clausuram suadent esse admittendam. 8
 Coactum.
 Distinctio inter coactum & violentum. 43. 27
 Eius definitio. 44. 28
 Reperitur solum in Brutis, Hominibus, & Angelis. ib.
 Clericus.
 Clericus suadens Iudici saculari ut occulere informationem capiat contra personam Ecclesiasticam, non incurrit excommunicationem. 201. 2
 Cognitio.
 Variata cognitione variatur species actus voluntatis. 2.7
 Cognitio

- Cognitio quanam sit practica iuxta Scotum, & quanam iuxta communem sententiam. 15. 28
- Cognitio practica non est necessaria ad amorem & gaudium. 15. 29
- Cognitio non mouet iustificatione obiecti. 62. 11.
- Cognitio Dei que habetur per negationes, est sublimior ea, qua sit per affirmacionem. 64. 18
- Cognitio phantasia non sufficit ad mouendam voluntatem. 64. 19
- Quando vera cognitio tollit obligationem agendi. 120. 43
- Comprehensio. Comprehensio.
- Comprehensio, quid sit; & quomodo distinguuntur a visione Dei. 18. 8
- Complectitur visionem & amorem Dei. 9. Est dos amissio.
- Concupiscentia. Concupiscentia.
- Concupiscentia, quid. 46. 40. Concupiscentia alia est consequens, alia antecedens. ibid.
- Quomodo ea inter se distinguuntur. ibid.
- Concupiscentia antecedens non facit in indolentiarium. 47. 41
- Discrimen inter metum & concupiscentiam respectu effectus. ibid.
- Dum aliquid ex concupiscentia sit, quatuor actus interueniunt. 47. 42. Quinam y sint. ibid.
- Ex concupiscentia peccans, magis peccat quam qui ex metu peccat. ibid.
- Quo sensu concupiscentia augeat, & minuat voluntarium. 43
- Conditio. Conditio.
- Quedam conditiones a Deo suppleri nequeunt, sed essentia liter requiruntur. 64. 18
- Conductio.
- Qui conductit agros, nesciens alicui illorum parti maius decimarium onus impositum, quam reliquis, ad quid teneatur? 181. 7
- Fructus ex secretâ terrâ, ad elocatorem, non ad conditorem spectant. 181. 10
- Confessarius.
- Tenetur absoluere ostendente signa contritionis in extremis. 122. 50
- Item cum qui ex sententia minus probabili non vult restituere. 51. Potest talen Confessarius qui non est Parochus, ante auditam confessionem remittere. ibid.
- Confessarius ut Christus ipse in negotio conscientia audiendus. 126. 78
- Non potest quis ex vi indulgentia in forma Jubilae concessa eligere confessarium qui absoluta a reservatis, comittit vota &c. sicut fit in Jubilao. 200. 4
- Subditus non potest sibi confessarium eligere, et si contra decretum Clementis VIII superior duos aut plures prater se confessarios domesticos non statuerit. 174. 5. & 6.
- Quomodo Confessarius omnino rudes absoluere. 174. 7
- Quomodo pueros. 175. 9
- Quomodo sapientia in peccata relabentes. 10. & 11
- Quanam censenda occasio proxima lapsus. 12
- Modus inuestigandi an delectatio penitentis fuerit morosa. 13
- Quid Confessario obseruandum circa penitentia mensuram, surdastris, debitorum, &c. 15
- Confessarius non tenetur monere penitentem peccatorum, qua olim ob eo per obliuionem pratermissa. 176. 18
- Valide absolvit Confessarius, licet pro scrupulis habeat peccata vere mortalia; aut pro non factis, vere facta. 177. 4
- Item si uirginalia appreenderat qua sunt mortalia, rite
- ramen a penitente exposta. 8
- Sufficit ut Confessarius sciat distinctionem venialium & mortalium in genere. 178. 12
- Vide Absolutio. Approbatio. Confessio.
- Quis dolor, detestatio, aut propositum ad absolutionem sufficiat. 176. 1
- Dolor pridie conceptus, & virtualiter permanens sufficit ad confessionem diei sequentis. 176. 3
- Confessio peccatum quod purabat veniale, non tenetur repetere si post deprehendat esse mortale. 177. 6
- Peccata dubia quomodo confitenda? 177. 7
- Dubium negotium quotuplex? 8. & seq.
- Quomodo & quae peccatorum species in confessione explicanda. 178. 11
- Quomodo exprimendus peccatorum numerus? 178. 16. & 17.
- Cur opus externum sit in confessione exprimendum. 140. 28.
- Sanus confiteri potest peccatum, ut de eo, cum ager erit, absoluatur. 146. 4
- Conscientia.
- Conscientia a varijs varijs accipitur. 116. 20
- Hic accipitur pro dilectione intellectus. 21. Eius actus. ibid.
- Ut quis agat contra conscientiam, requiritur iudicium actuale praesens. 117. 23. Refutatur contraria sententia Medina. 24
- Quotuplex est conscientia. 30
- Erronea.
- Quando error conscientie est culpabilis, voluntas consciens non potest esse bona. 118. 31. Secus est, si error est incipitus. 119. 32. Hinc Iudai persequentes Christum & Apostolos, sunt culpabiles. 33
- Conscientia erronea quomodo obliget. 34
- Conscientia errans inculpata, obligat ut agamus secundum eam. 120. 38
- Dubia.
- Mala est voluntas operans in particulari, si conscientia sit practice dubia. 122. 54
- Conscientia speculativa dubia, vel practice dubia in universaliter bona. 123. 56. Vide Dubium.
- Conscientia scrupulosa. Vide Scrupulus.
- Conscientia potest duplickey deponi. 127. 81
- Ut conscientia potest deponi, quid requiratur. 82
- An & quando conscientia potest deponi vi affectus. 83
- Consecratio.
- Episcopus non potest committere consecrationem virginum alteris non Episcopo. 179. 2
- Potest eam Pontifex committere Presbytero. 3
- Vtrum Pueri occulite corrupia facta professione & accepto velo virginitatis, possit manere cum ceteris, & accipere velum consecrationis. 179. 4
- Quomodo vestes benedicta, lapides, & ligna templi consecrati possint vendi in usus profanos. 179. 5
- Vide Abbas.
- Consensus.
- A qua facultate oritur consensus. 85. 1
- Quotuplex est acceptio. ibid.
- Consensus brutis non convenit. 2
- Consensus proprius est de medjis: aliquando latinus sumitur. 3
- Quomodo differat ab electione. 86. 3
- Consensus est actus pertinentis ad partem superioris animae. ibid.
- Consensus voluntatis non est fortuitus. 91. 10
- Consilium

- Confiditum. 83.1 Dæmones. 311
- Confiditum non conuenit Deo. 2. Conuenit tamen ei si accipiat pro indicio. ibid.
- Conuenit Anglis. 84. 2. Sapè tamen non consultant. 84.5. Christus nūquam consultat. ibid.
- Confiditum tantum est de medijs. 84.3 Potest esse consultatio de fine materiali. ibid.
- Confiditum tantum est de ijs qua sunt in nostra potestate, vel quasi potestate. 4
- Solū etiam est de dubijs. 84.5 Processus consilij fit secundum ordinem resolutorium. 6
- Confiditum non procedit in infinitum. 85.8 Possimus dare confiditum, sequendo opinionem probabilem, relatio eo, quod est probabilis. 121.46
- Quomodo possit tunc aliquis prudenter procedere. 4
- Consuetudo. 256. 11.
- Consuetudo repugnans iuri communi, strictè interpretanda. 288.29
- Consuetudo potest inducere impedimentum dirimens, & id quod antea erat impedimentum dirimens, facere non dirimens. 236.4
- Consuetudo potest prescribere contra abstinentiam carnis in religione. 237.8
- Vide Præscriptio.
- Contractus. 180. 3. & seq.
- In contractu elocationis perpetua, non amittitur uile dominium ex non solutione canonis. 181.6
- Qui conduxit agros nesciens aliqui illorum parti manus decimarum onus impositum, quam reliquis, ad quid teneatur? 181.7
- Emens rem 300. aureis, & efficiens ut in instrumento contractu scribantur 500. ad impediendum retrahendum, non peccat contra iustitiam. 181. 12. & seq.
- Iustus est contractus si Titus Caio det centum floreros, ut post annum, si vivat, restituat centum & decem; si obierit, tantum nonaginta. 223.5. Vide V. v. lura.
- Mutuum.
- Contractus iniquus bona fide initus, excusari potest à restituzione. 262.9
- Contractus iniquus bona fidei in re mobili patitur praescriptionem. 10
- Conuersæ.
- Conuersæ non tenentur preces suas ordinari, s per soluere sub mortali. 195.30
- An Conuersæ peccent mortaliter si sapienti omittant psalmum miserere quotidie illis ex obligatione recitandum? 196.36. Vide Claufura.
- Conuivium.
- Quomodo licitum Catholico conuivium nuptiale hereticorum honestare sua præsentia, vel munere? 189. 44. & 45.
- Corpus.
- Corporis perfectio requiriatur ad beatitudinem completam. 24.28
- Molesta corporis non potest visioni divina effici. ibid.
- Corpora gloriofa, qua ratione futura impassibilia clara, agilia, subtilia.
- Vide Impassibilitas. Claritas. Agilitas. Subtilitas.
- Damnati.
- A** Liter damnati dolent de carentia Dei, aliter Beati gaudent de eius visione. 17.6
- Dæmones. 311
- Damones quomodo appetant peccatum ut offendium Dei 55.1
- Debitor. 125.68.
- Certus de debito, dubius an soluerit, quid facere debet. 182.15
- Hic ex chirographo defuncti asserit debitum, ille ex libro rationum negat: quid hic agendum? 182.15
- Delectatio. 204.4
- Delectatio quomodo includatur in beatitudine completa. 16.1. Vide Gaudium.
- Delectatio ex duello quo pacto licita. 204.4
- Delectatio morosa. 175.13
- Modus inuestigandi an delectatio fuerit morosa. 7
- Illicta est delectatio ex cogitatione copula matrimonij futuri vel præteriti. 203.1
- Malitia delectationis sumenda est ex obiecto formali. 204. 2.
- Quomodo status persona pertineat ad formale obiectum delectationis morosa. 7
- Carthusiano licitus est imaginarius eis carnium; non tamen imaginaria delectatio venerea. 205.10
- Delegatio. 205.10
- Probabile est delegari validè potestatem audiendi confessiones, excommunicationis sua sine culpa ignaro. 149. 25.
- Depositum. 182.1
- Ædilu non potest uti deposito Ecclesia in commodum priuatum aut publicum pro suo arbitrio. 182.1
- Si depositum sit in commodum solius deponentis, depositarius solū tenetur ex culpa gravi vel dolo. 4
- Non potest quis se obligare ad custodiā depositi cum damnatio Republica. 5
- Desiderium. 1.2
- Desiderium tendit in finem obtinendum.
- Determinatio. 36.7
- Determinatio voluntatis non officiis libertati, quadruplicè à quibusdam statuitur.
- Omnia determinatio que non est in potestate voluntatis, repugnat libertati. 8
- Ostenditur id ex Scriptura, Tridentino, PP. Latinu & Graecu, & DD. Scholasticu. ibid.
- Probatur etiam ratione. 38.10
- Quanam determinatio non repugnat libertati. 12
- Implicat esse determinatum, & tamen liberè operari. 39.14
- Deus.
- Deus est finis cui omnium creaturarum. 6.17
- Deus per visionem beatificam possideretur. 13.21
- Deus & uisio Dei habent se per modum unius boni, sicut res & rei possesso. 17.4
- Deus est immediatum obiectum spei in via, & delectationis in patria. 17.3
- Deus est obiectum beatificum etiam virium inferiorum, scilicet imaginatricis & appetitus sensuum. 31.47
- Deus dupliciter est bonum nostrum. 17.4
- Deo famili erimus, quando & quomodo. 22.24
- Deus quomodo sit liber. 38.11
- Deus non est auctor malorum motuum. 70.39
- Deus non est ita propriè auctor electionis, sicut intentio nis. ibid.
- Dolor de peccatis. 176.1
- Quis dolor, detestatio, aut propositum sufficiat ad absolutionem.
- Sufficienter dolet, qui dolet se non satu dolere, modò ad sit propositum absolutum imposterum abstinendi. 2
- Dolor pridie conceptus & virtualiter permanens, sufficiat ad confessionem diei sequentis. 3
- Vide

- Vide Indicem de Sacramentis V. Dolor. ibid.
 Donatio. §. 4. Eius bonitas vel malitia.
 Qua donationes censeantur prohibita Religiosis per Bullam Clementis VIII. 230.7
 Donatio ante facta non potest reuocari ob ingressum religionis. 255.3
 Dos. ibid.
 Dos, quid sit. 18.10
 Dotes anime sunt visio, comprehensio, & delectatio. ibid.
 Dos quando danda. 19.11
 Dotes corporis gloriose non manant more physico à beatitudine anima. 24.28
 Quatuor dotes corporis gloriose, 24.29. Impassibilitas ibid. Claritas, ibid. Agilitas, ibid. Subtilitas ibid. Vide Singula suis locis. 47
 Dotes illa sufficient ad plenam perfectionem corporis beatitatis. 25.30
 Dubium. ibid.
 Quid dubium præcitat. Quid speculativum. 122.53
 Quid iuris: quid facti. ibid.
 Dubitans in vniuersali an non dubitet in particulari. 123.57
 Volumas in dubio debet determinatè iudicare aliquam partem esse licitam, 123.58. Quid hic obseruandum sit. Si hic eligat maius malum, quale peccatum est? 60
 Si vtrumque aquale videtur, elige quod vis. ibid. Lice tua culpa in tale dubium inciderit. 61
 Si dubium sit an sint spurii, illegitimi &c. pars minor, non tutor eligenda est. 124.63
 Quid faciendum, si dubites an aliquid iuslè possides? 65
 Quid faciendum in dubio iuris? 66
 Quid faciendum in dubio facti, de lege vel voto? 67
 Quid faciendum, si dubites an lex sit recepta vel abrogata? 125.68
 In dubio facti de censura vel irregularitate, ordinariè pars tutor est sequenda. 69
 Certus de debito, dubius an soluerit, quid faciet? 68
 In dubio condemnari potest reus per ecclesiasticā. 70
 Quid faciendum in matrimonio dubio? 126.72. &c. seq.
 Vide Conscientia.
- Electio. Elocatio.
 §. 1. Quid sit: & quibus conueniat. In contractu elocationis perpetua non amittitur vtile dominium ex non solutione canonis. 181.6
 Electio duplicitur sumitur. ibid.
 Propriè est actus voluntatis habens ordinem ad rationem dirigentem. In elocatione si onera non sunt specificata, quis ea feret, locator an conductor? 8
 Requirit iudicium præcolum. Si enormiter plus fructuum accipiat conductor, locator petat restitutionem in integrum. 9
 Tot sunt electiones, quot intentiones. Fructus ex accretione terræ ad elocatorem, non ad conductorem spectant. 10
 Electio sit subinde sine consultatione. Elocator seu dominus directus colens terras ab emptientia derelictas, non tenetur fructus eidem restituere. 11
 Electio aliquando distinguitur ab vnu actu. ibid.
 Brutis non conuenit. Energumenus.
 Conuenit pueris & amentibus. Energumenus suscipiens Ordines, est irregularis. 228.15
- §. 2. Eius Materia. ibid.
 Electio tantum est mediorum. 79.5. Tamen etiam versatur circa materiam finis formalis. Perfecte sanatus potest eos suscipere, cum dispensatione. ibid.
 Electio est solum eorum, que per nos agimus. Sufficit implicita dispensatio. ibid.
 Electionis integrum obiectum. Si sit ordinarius, capax est Pralature. 229.15
 Electio tantum fertur in possibilia. Epilepticus,
- §. 3. Eius libertas vel necessitas. Epilepticus non potest celebrare, et si lapsum presentificare solet. 220.20
 Homo liberè eligit. Peccat mortaliter, quoties celebrat. 21
 Unius solius medij electio est ex suppositione necessaria: absoluere tamen est libera. 82.14. In tali electione est nouum meritum, vel demeritum. Debet esse perfecte curatus antequam possit celebrare. ibid.
 Electio medij vitiorum est necessaria, si sola habeatur ratio utilitatis mediorum ad finem. 83.17. Non est necessaria, si etiam spectetur eorum utilitas ad alios fines. Episcopus.
- ibid. Ad eum spectat institutio Beneficiati. 171.1
 Electio a Papa confirmatus, ante capam possessione validè confert beneficia. Episcopus a Papa confirmatus, ante capam possessione validè confert beneficia. 151.5
 Potest permutationem versi beneficii cum fieli responde. Potest permutationem versi beneficii cum fieli responde. 154.18
 Potest cum consensu Capituli erigere Proposituram ex Personatu non vacante, etiam in iunctu possessore. Potest cum consensu Capituli erigere Proposituram ex Personatu non vacante, etiam in iunctu possessore. 159.50
 Potest erigere Capellaniam in nouam dignitatem patro-no consentiente. Potest erigere Capellaniam in nouam dignitatem patro-no consentiente. 52

- Potest duas Capellaniæ erigere in beneficium Parochiale
vbi Ecclesia proprium Parochum non habet. 159. 52.
- Potest in Ecclesia sibi subiecta vnire præbendam Subdiaconalem cum Præposturâ, ob illius paupertatem. 55
- Potest monasterium sibi subiectum, & consentientibus Monachis, vnire alteri monasterio absque pleno Capituli sui consensu. 160. 57
- Potest vendere suam domum eiusque tradere possessione
sub ratificatione Pontificis. 168. 22
- Episcopi esti Confessarios approbare, non Capituli. 174. 2
- Potest delegare suam potestatem dispensandi in irregularitate & suspensione, & absoluendi ab omnibus causis occultis, non tamen ab heresi. 148. 22
- Potest dispensare in omni voto non reservato Papa. 292. 19.
- Non potest committere consecrationem virginum alteri non Episcopo. 179. 2
- Potesture proprio in sua diœcesi Religionem instituere, sed id modo non potest ex prohibitione Ecclesia. 258. 58.
- Potest pium institutum approbare, non Religionem. 253. 59.
- Potest vi opera Religiosi fugientis ex Monasterio metu pene, qui postea habitum dimisit, quo per sententiam fuit priuatus a Provinciali & Capitulo. 256. 7
- Potest pro libitu restari de patrimonialibus & industria acquisitiis. 286. 20
- Nō potest de ijs qua supersunt honestæ sustentationi. 21
- Potest restari de sibi subtratis. ibid.
- Licit ei donatio inter viuos ad pias causas. 24
- Quibus locis necessaria sit Episcopis & Clericis testandi licentia. 22
- Emphyteuta.
- Si emphyteuta tres non colat, potest id facere dominus directus. 181. 11
- Si per tres annos canonem non soluat, amittit ius emphyteuseos. 6
- Error.
- Quando error conscientia est culpabilis, voluntas consensu non potest esse bona. 118. 31
- Contrarium est si error sit inculpatus. 119. 32
- Vide Conscientia.
- Essentia.
- Essentia diuina potest fungi munere speciei intelligibilis, non tamen operationis intelligibilis, ut beatus per illam Deum videat. 7. 2
- Euentus.
- Ut euentus censeatur voluntarius ex omissione, requiriatur ut tenearis illum impedire. 42. 25
- Cur euentus, quem non teneris impedire censeatur minus voluntarius, quam omisso censeatur voluntarius quam non teneris vitare. 26. Ostenditur in simil. ibid.
- Expositius.
- Expositius promoueri potest ad sacros Ordines. 124. 6. 4
- Eucharistia.
- Potest Societas in sua Ecclesiis per extermos Sacerdotes administrare Eucharistiam. 271. 12
- Excommunicatio. Excommunicatus.
- Index laicarum occulere informationem contra personam Ecclesiasticam, non incurrit excommunicationem. 201. 2
- Nec Canonicus ob istud consilium Iudici datum. ibid.
- Absolutus in foro interno ab excommunicatione, non tenetur se foro gerere pro excommunicato, nisi sit nominatus denuntiatus. 148. 18
- Probabile est excommunicationis sua sine culpâ ignorare vnde delegari potest audiendi confessiones. 149. 25
- Fructus beneficij ab existente ignorante in excommuni-
- catione, non debent restituiri ei, cui errore cognito, collatum est beneficium. 153. 17
- Fabulæ in Ecclesia.
- D Edecent viros Principes tempore diuini officij. 217. 2
- Fabulantes incepandi: & ex templo eiciendi. 3
- Qui fabulantes non arguit, peccat. ibid.
- Canonici & Capellani in Choro fabulantes non possunt excusari a gravi peccato. 194. 25
- Falsum.
- Quomodo verum & falso sunt differentia accidentiales vel essentiales actus intellectus. 102. 38
- Factum.
- Hæretici non tenentur interesse rei diuine. 185. 16
- Non licet tamen illis magis quam Catholicis diebus Festis laborare. 18
- Mancipa Christiana non possunt diebus Festis occupari. 186. 18.
- Quid agendum Catholicis circa Festi mobilia in locis hereticorum, vbi seruant antiquum Kalendarium. 20
- Quando licet Catholicis iussu hereticorum diebus Festis ab Ecclesia præceptis aperire officinas. 21
- Institutio die Festi reculæ suas vendens, videoque raro Missam audiens, an absoluendas? 218. 11
- Fidei commissum.
- Pia causa non potest substitui necessario hæredi, eo, certa summa, excluso. 281. 1
- Fidei commissum in odium religionis, est inualidum. 282. 4
- Onus fidei commissi eliditur per ingressum monasterij. 284. 11.
- Non censeretur sine liberis discedere qui monasterium ingreditur. 285. 14
- Actione hinc ex substitutione, inde ex statuto consuetudinario, est ex utraque parte probabile. 286. 25
- Non licet prouidere sparsis per fidei commissum. 198. 4
- Vide Testamentum.
- Finis.
- Finis quotuplex. 1. 1
- Finis cui, & finis qui, quid sint? ibid.
- Finis qui, quotuplex. ibid.
- Finis potest exercere suam causalitatem respectu intentionis, et si non prius tempore vel natura sit in intentione. 2. 5
- Non tamen respectu actionum à voluntate imperatari. ib.
- Aliud est ratio causandi in fine, aliud conditio necessaria: & quid sint? 6
- Bonitatem finis mouet existens obiectum in intellectu. 7
- Agere ob finem, est solius naturæ rationalis. 3. 9
- Finis specificat actus humanos. 4. 11
- Bonitas finis non eodem modo conuenit fini, & medio. 5. 12
- Finis continetur in medijs velut in causa. 1. 3
- Finis est quasi ratio formalis obiectiva cur medium appetatur. ibid.
- Volitio finis est causa alteri volitio medijs necessarij. 1. 4
- Ostenditur ratione. ibid.
- Finis auget bonitatem vel malitiam actionis humanae. 100. 29.
- Finis non tantum est circumstantia, sed etiam causa actus. 101. 31
- Omnis finis intentus quomodo pertineat ad aliquod virtutum vel virtutem. 111. 75
- Finis dupliciter potest intendi. 128. 85
- Si cum bono fine simul determinetur primum medium, intentio mala est. ibid.
- Finis quomodo debite intendi debeat. 68
- Finis ultimus. ibid.
- Finis ultimus accipitur dupliciter. 4. 11
- Datur finis ultimus humana vita. ibid.
- D *

- I**s tam ex naturâ rei, quâm ex intentione hominum potest solum esse vnicus. 4.12
Quomodo peccator constitut finem ultimum in bono creato. ibid.
Tribus modis aliquid appetitur propter finem. 5.13
Omnia appetuntur propter finem intentione interpretativa. 5.14
Finis ultimus certo sensu concurrit ad omnem operationem creaturæ. ibid.
Finis ultimus aliis est operis, aliis est operantis. 6.16
Finis cui omnium creaturarum est Deus: finis autem qui, est gloria Dei extrinseca. 17
Fiscus.
Bona Ecclesia non cadant in Fiscum. 162.65
Bona confiscata tradita à Principe monasterio, non possunt repeti. 163.4
Ministri Regi etiam si iurarent se omni modo curatores vilitatem Regis, non debent deferre ad Fiscum delinquentes. 265.23
Fornicatio.
Fornicatio contra votum, duplum speciem malitia continet. 111.77
Fortuitum.
Quid sit esse fortuitum. 91.10
Fructus.
Fructus ex accretâ terrâ à elocatorem, non ad conductorem spectant. 181.10
Non tenetur dominus directus colens terras ab emphyteuta derelictas, eidem fructus restituere. 11
Non excidit iure fructuum qui canonem non soluit ex contrâctu elocationis perpetua. 6
Fruitio.
Fruitio secundum Scotum & Sotum. 74.1
Nec amor, nec coniunctio boni per actum vitalem est fructio. 2. Hac tamen coiunctio, est causâ salter fructio. ib.
Fruitio, quid propri. 74.1. Tria ad eam requisita, ibid.
Fruitio non est passio, sed actus vitalis. 3
Fruitio perfectio competit soli rationali nature. 75.4
Bruitio imperfœc. ibid.
Ex quibus nascatur fruitio. ibid.
Fruitio propriè tantum est ultimi finis. 5
Fruitio etiam quodam modo est aliorum bonorum. ibid.
An & quomodo fruamur medijs. 6
Perfecta fruitio est perfectè obtento fine: imperfecta, fine imperfecte obtento. 76.7
Furari.
Qui furatur ut mœchetur, duplum speciem mali contrahit. 104.44
Furtum in loco sacro duplum speciem malitia continet. 211.77
Funus
Non est per se illicitum hereticorum funera comitari. 189.46
Gaudium.
Gaudium, quid sit? 74.3
Gaudium tendit in finem obtentum. 1.2
Gaudium spiritaliter cur nequeat esse ultimum experendum. 3.8
Cur gaudium seu delectatio carnalis possit esse ultimum experendum. ibid.
Gaudium est quid prestantius amore. 13.22
Gaudium intrinsecè includitur in beatitudine cœlera. 16.1
Quomodo gaudium sit in nostra potestate. 75.3
Gloria.
Gloria Dei in quo obiectu, & in quo formaliter constat. 6.17
Habitus. **H**abitus seu auxilium præueniens quomodo augeat voluntarium. 48.44
Minuit libertatem physicè, non tamen moraliter. ibid.
Si hominem pœnitiat, propensio ex habitu sit in voluntaria. ibid.
Nullus habitus est essentialiter vitium. 103.40
Habitus virtutum sunt essentialiter virtutes. ibid.
Dantur habitus indifferentes. 110.73
Heres. **E**xhæredari nequit filius ducens se non indignam, contra voluntatem parentum. 216.48. Vide Testamentum.
Hereticus.
An licet Baptismum ab hereticis accipere, vide Baptismus.
Quid inter illos licet die Festo, vide Festum.
Quid licet circa ciborum abstinentiam, vide Ieiunium.
Quid licet circa libros prohibitos, vide Libri.
Quid licet circa matrimonia cum illis, vel coram illis, vide Matrimonium.
An prescribant contra præcepta Ecclesia, vide Præscriptio.
§. 1. HÆR^ETICORVM cum Catholicis habitatio.
Non licet Principi concedere heretico ob artem vel sciemtiam, habitationem in locis sibi subiectis. 183.1
Angli hereticis permitti potest negotiatio Antuerpia. 4
Mercatores hereticis in Hispania tolerantur. 184.5
Catholicis permitta negotiatio inter hereticos. 9
§. 2. Studia eorum cum Catholicis.
Non licet Professori Catholicis in Universitate hereticorum non approbata promouere discipulos suos ad Magisterium. 11
Dispensatio iuramenti facti à studiis dum gradus recipient in Universitatibus Catholicis, peti non potest à Ministris vel Magistris hereticis. 185.13
§. 3. Oratio & cantus cum hereticis.
Quomodo licet Catholicis claudere suas officinas die dicto orationi hereticorum. 186.23
Illicitum est Catholicis canere Psalms in coniunctis hereticorum. 24
Item agere organistam in eorum templis. 25
Honestum.
Honestum est quod naturam rationalem decet. 114.11
Quare communiter explicitur honestas obiecti per conformitatem cum refectione. ibid.
Ratio honesti sola sufficit ut voluntas sit moraliter bona. 115.13
Quando honestum in genere amatur, aliquando tantum est affectus simplex. 99.17
Ad affectus honesti in genere concurrunt virtutes particulares. ibid.
Horæ Canonice.
Omissio officij ex abiectione Breuiarij, si de ea doleas, non erit peccatum. 124.21
Si officium alius Ecclesia mutatum sit, tenetur Capitulum illud deferere, & acceptare Romanum. 189.1
Si Capitulum eiusmodi officium retinere velit, fas est singulari in priuatis Missis vbi Romano. 190.2
Quid eo in casu singulis faciendum in officiis publicis? 3 & seq.
In eadem missâ Collegiatâ misseri possunt rubrica & officia diuersa, vbi officium proprium imperfectum est, & vbi Romanus à Capitulo non permisus. 190.6
Possunt singula monasteria Ord. S. Benedicti amplecti nouum Breuiarium à Paulo V. approbatum, licet alia monasteria eiusdem Ordinis id non acceptent. 191.7
Si Pr-

- Si Prelatus cum suo Capitulo in Ordine S. Benedicti nobilitate immutauit Breuiarium S. Benedicti post editam Bullam Pij V. Breuiario Romano præfixam, Auctores huius mutationis illo sic immutato videntur, non satisfacient præcepto de legendis horis. 191. 10
Satisfacient tamen alij subdit, qui non sunt Auctores mutationis. 12
Non potest Clericus relicto Breuiario Ecclesiæ in qua beneficiam habet & residet, vti officio alterius Ecclesiæ. 192. 13
Monasterium vel Ecclesia quæ admisit usum Breuiarij Romani, non tenetur amplius in Choro diebus in Breuiario præscriptis, persoluere Vigilias mortuorum, Psalmos graduelas &c. sed tantum Officium Beatae Mariae. 192. 14
An monasteria quæ retinent Breuiarium Bursfeldense, teneantur sub mortali dicere quotidie Officium mortuorum? 15
Probabile est Moniales, vti & Religiosos professos Choro mancipatos, sed nequam sacris Ordinibus initiatos, non teneri sub mortali ad horas Canonicas. 194. 26
Superiores tamen Monialium tenentur sub mortali procurare ne Officium diuinum omittatur. 195. 29
Conversæ non tenentur preces suas ordinarias persoluere sub mortali. 30
An Conversæ peccent mortaliter si sibi omittant Psalmum Miserere quotidie illis ex obligatione recitandum? 196. 36
Canonica etiam non tenentur sub mortali ad legendas horas ex probabilitate multorum sententia. 195. 31
Quia Canonicarum ad Chorum & ad horas sit obligatio, vide Canonice.
Quomodo Canonici teneantur interesse Officij diuinis, ibique se gerere, vide Canonicus.
Hospitalarij.
Frates & Sorores hospitalarij non approbati à Sede Apostolica non sunt censendi veri Religiosi, esti à plebe ita vocentur, & putentur tales. 252. 55
Hydalgia. Hydalgia importat immunitatem a vestigalibus, 289. 3
Amitti potest, vti etiam nobilitas. ibid.
Iacob.
Iacob ut accedit ad Liam. 49. 47
Et quomodo accedo non peccauit. 119. 32
Ieiunium.
Heretici teneantur præcepto Ecclesiæ de ieiunio & abstinentia ciborum. 185. 16
Quando Catholico licet obediens Magistratus heretico præcipienti ejus carnium diebus Veneris. 186. 26
Quando potest Catholicus domino heretico coquere & apponere carnes die ab Ecclesiæ prohibito? 187. 28
Potest leporarius & aniceps in terris hereticorum in Quadragesta venari & predam vendere. 29
In religione præscribi potest abstinentia carnium. 237. 8
Ignis.
Ignis Babylonicus quomodo per vim fuerit diuinitus prohibitus ab vrendo. 44. 31
Ignorantia.
Diuiditur à D. Thoma in Antecedente, Consequente, & Comitante. 48. 45
Sed comitans, potius est modus ignorantiae antecedentis & consequentis, quam distinctum membrum. ib.
Ignorantia alia est respectu voluntatis, alia respectu operis. ibid.
Respectu voluntatis, alia est antecedens seu non voluntaria: Alia consequens seu voluntaria; & hac triplex; scilicet affectata, crassa, & leuis seu vincipibilis. ibid.
Ignorantia Antecedens dum est causa operis, facit ab- solutè involuntarium. 49. 46
Iude cognoscendi Thamar quomodo fuerit actus voluntarius, quomodo involuntarius. ibid.
Quo modo ignorantia sit causa involuntarij. 47
Paret in Jacob accidente ad Liam. ibid.
Ignorantia quomodo sit causa operis. ibid.
Cur ignorantia dicitur facere involuntarium. ibid.
Ignorantia Consequens non affectata absolutè facit voluntarium; secundum quid, involuntarium. 49. 48
Non excusat à tota culpa. ibid.
Quomodo illa ignorantia possit simul facere voluntarium, & involuntarium. ibid.
Quomodo ignorantia consistat cum cognitione necessaria ad voluntarium? ibid.
Ignorantia crassa minuit rationem voluntarij. 50. 49
Tribus modis potest quis directe velle ignorare. 50
Ignorantia affectata quo modo minuat voluntarium. ibid.
Quando non minuat, sed augeat potius. 51
Ignorantia Comitans non facit unquam involuntarium. 52
Aliud est aliquid facere ex ignorantia, seu per ignorantiam: aliud cum ignorantia. ibid.
Ignorantia tamen comitans si sit inculpata, facit non voluntarium. 51. 53
Ignoranter occidens inimicum, se potest habere tripliciter. ibid.
Ignorantia comitans si sit culpabilis & consequens, facit voluntarium. 54
Illegitimus.
Prelis spuriis etiam legitimata, nihil per leges, ultra aliena quibus indiget, relinqui potest. 197. 1
Non licet per fidem commissum (spuriis) prouidere. 198. 4
Nati ex copula sacrilegâ, non efficiuntur legitimi per subsequens matrimonium parentum, et si imprestatâ dispensatione contractum. 6
Non potest eos Pontifex legitimare ad temporalia, sed ad sola spiritualia. 7
Illegitimus potest accipere primam tonsuram. 199. 9
Illegitimus dubius potest promoveri ad sacros Ordines. 124. 64
Religiosus dimissus ob impedimentum tori illegitimi cum haberet dispensationem Nuntij Apostolici, sed per imperitiam & errorem impedimento non satis expresso, non eget noua dispensatione ad celebrandum. 199. 10
Idem iam dimissus vti potest officio sui Ordinis. 11
Non potest succedere in bona parentis, quia verè Religiosus est. 12
Potest tamen repetrere pecuniam à se in ingressu monasterio daturam. 13
Profeſio filij Presbyteri facta ante constitutionem Sixti V. validus est. 248. 35
Non potest à religione expelli. 36
Neque ipse à religione abire. ibid.
Per professionem tollitur irregularitas ex defectu natum. 37
Illegitimus ignarus constitutionis Sixti V. professionem eam irritans, si à Superiori etiam ignaro dimissus sit, probabilius valide profiteretur. 249. 39
Si ceteroquin idoneus est, licet professio effet iniuncta, non potest ejici. 42
Imaginatio.
Imaginatio seu vis imaginatrix suam habebit beatitudinem, & qua ratione. 31. 47
Periculorum est imaginari delectabilia tatu. 65. 20
Impossibilitas.
Impossibilitas corporis glorioſi, quid sit? 24. 29
Eanen D* 4

- Et non consistit in qualitate supernaturali, & quare. 25.31.
- Nec in extrinseca Dei conseruatione. 26.32
- Sed in influxu conseruativo Dei, & animæ. 33
- Influxus ille seu concursus conseruatus Dei, quid sit. ibid.
- Impossibilitas sit per aliud intrinsecum. ibid.
- Impeccabilitas. 15
- Impeccabilitas beatorum verius resertur in visionem, quam in amorem Dei. 19. 14. Et quare? 15
- Imperans, Imperare.
- Quot sint conditiones seu officia imperantis. 89.5
- Bruta non imperant. 91.11
- Imperari potest actus voluntatis. 92.13
- Nec frustra talis actus imperatur. ibid.
- Actus cuiusvis virtutis potest imperari à quavis virtute. 16
- Aliter actus interni, & aliter externi imperatur. ibid.
- Imperari potest exercitum actus intellectus, & quomodo. 93.18
- Apprehensio obiecti secundum suam speciem imperari non potest. ibid.
- Obiectum evidens non potest imperari secundum speciem actus. 19
- Potest autem si sit obscurum. ibid.
- Imperari non possunt passiones animi. 94.22
- Vide Assensus.
- Imperium.
- Imperium necessarium est actus rationis. 88.1
- Imperium duplamente accipitur. ibid.
- Imperium propriè est actus intellectus. 89.2
- Quando quis propriè imperet. ibid.
- Ad imperium plures actus concurrunt. 3
- Imperium mouet voluntatem per modum signi. 4
- Interna locutio ad imperium non sufficit. ibid.
- Voluntas efficax, & indicium practicum dirigens operationem, dicitur imperium latè sumptum. 5
- Imperium intellectus propriè dictum, non est necessarium ad actus voluntatis. 90.7
- Sententia contraria proponitur cum suis rationibus. 89.6
- Respondet eius argumentis. 90.9
- Imperium illud non requirit ad actus aliarum potentiarum. ibid. 8. Vile tamen interdum est illud imperium. ibid.
- Aliquando vsus precedit imperium, aliquando non. 91.12
- Imperium tripliciter distinguuntur respectu vsus. ibid.
- Imperium & actus imperatus in genere moris est unus actus, et si ratione differant. 92.13
- Imperio non subsumt actus anima vegetantis. 94.26
- Quomodo ei subsumt actus sensuum exteriorum. ibid.
- Imperio subsumt actus membrorum exteriorum. 27
- Implicantia, & Contradiccio quomodo appeti possint. 81. 12.
- Impossible.
- Impossible est aliud per se, aliud per accidens. 80.8
- Impossible non possunt efficaciter appeti. 9
- Possunt inefficaciter. 10
- Impossible quomodo appeti possint. 81.10. & 11
- Indeliberatum.
- Actus indeliberati non sunt boni vel mali moraliter. 107. 60.
- Indulgentia. Iubilæum.
- Quantas qualesque Indulgentias dare possit Archiepiscopus? 199. 1
- Indulgentia plenaria consequens ingressum Religionis, datur probabilitas in ipsa professione. 200.2
- Causa qua est pro concedendis Indulgentiis in forma Iubilæi, non potest censeri sufficiens pro dispensatione votorum. 3
- Nec ex vi talis Indulgentia potest quiuis eligere Confessarium qui absoluat à reseruatis, commutet vota &c. sicut sit in Iubilæo. 4
- Non tenentur Religiosi Mendicantes, maximè subditis, quidquam erogare in elemosynam, vt Indulgentiam consequantur. 5
- Religiosi ex vi Iubilæi non possunt confiteri Sacerdoti non approbato. 6
- Opus in quod vi Iubilæi commutatum est votum, non potest post Iubilæum vi eiusdem commutari in prius votum, aut aliud opus primum. 7
- Infamare. Infamia.
- Qui bona fide infamauit alteram, non tenetur ad restituitionem cum gratia suo incommodo. 260. 1
- Superior probabilitas non potest condonare infamiam suo subditio factam. 2
- Infamia qua timetur ex conjectura de auctore furti, si fiat restitutio, non excusat à restituitione. 3
- Infidelis.
- Omnia in infidelium opera non sunt peccata. 5.14
- Opposita sententia est damnata a tribus Pontificibus. ib.
- Intellectus.
- Intellectus est perfectior voluntate. 13.23
- Intellectus, & voluntas distinguuntur penes diuersum modum tendendi in idem obiectum. 14.23
- Intellectus non est potentia formaliter libera, sed sola voluntas. 39.15
- Intellectus tripliciter applicatur ad actum. 16
- Intellectus potest dici liber fundamentaliter, non autem formaliter. 40.17
- Aliter Intellectus, aliter Voluntas est indeterminata. ib.
- §. I. Intentio.
- Intentio, quid: & unde dicatur. 76. 1
- Est actus voluntatis. ibid.
- Intendere finem & efficaciter eum velle, sunt eadem. ib.
- Quid requiratur ut aliquid dicatur fieri ex intentione virtuali. 5.13
- Omnia appetuntur propter finem intentione interpretativa. 14
- Quia intentio requiratur ad suscipiendos Ordines sacros. 227.12.
- Intentio & electio requirunt indicium practicum. 67.27
- Intentio brutus quomodo conueniat. 78. 10
- §. 2. Eius obiectum.
- Intentio circa quemvis finem versari potest. 76.2
- Media, vt habent rationem boni utilis, propriè non intenduntur. 3
- Plura subordinata, & non subordinata, simul possunt intendi. 77.4
- Circa hec, qua sit mens D. Thomæ. ibid.
- Intendi possunt plura bona diuersi generis simul, vt partes eius integræ boni. 5
- Intendi simul diuersi actibus plura possunt tamquam integræ fines. 6
- Tot sunt electiones, quot sunt intentiones. 7
- Ex vi diuarum intentionum potest sequi unum opus exterum. ibid.
- §. 3. Eius bonitas, & malitia.
- Bona intentio à malo per se non tollit malitiam. 129. 89
- Bona intentio minuit malitiam. 90
- Quodcumque opus non sit tam bonum vel malum, quam intentio. 130. 93
- Bonitas & malitia intentionis redundant in electionem, & opus exterrum. 94
- Idem etiam est in bonitate intensu. 131. 90
- Quomodo intentio & electio sit unus actus moralis. 95
- Inuitæ.

Index Rerum præcipuarum.

317

- I**nuité. 34.2
Inuité aliquid sit dupliciter. 34.2
Inuoluntarium. 45.34
Violentia causat inuoluntarium. ibid.
Tria causant inuoluntarium. Vnde colligi posit an iuramentum absolutum sit, an tantum accessorium promissione, seu voto ante factu? 9
Vide Voluntarium. Ignorantia. Metus. Quomodo servandum iuramentum cuius observatio cedit in damnum eorum, in quorum commodum fuerit exactum? 202. 10. & 203. 12
Irregularis. 8
Dubitans de sua irregularitate vel censura, potest acceptare beneficium. 125. 71
Tali, si non posse nisi magno sumptu obtinere dispensationem, non obligatur ut perpetuo ab Ordinum executione abstineat. 126. 71
Episcopus delegare potest facultatem dispensandi in irregularitate. 148. 22
Fit irregularis Adlocutus instigans iudicem ad reum plementum, si idcirco mors illi vel inferatur, vel acceleretur. 201. 3
Non item si consultus de pena reo irroganda respondeat iuxta Iura. ibid.
Hac irregularitas non potest tolli ab Episcopo; potest a Societate Iesu ex priuilegio, sed in foro tantum interno. 4
- Iudas.**
Iudas cognoscens Thamar, quomodo peccauerit? 49. 46
Iudas.
Iudei poterant bona promissa per se appetere. 109. 66
Iudei occidentes Christum non fecerunt id sub ratione honesti. 119. 33
Tolerantur Roma & in Polonia. 184. 4
- Iudex.**
Index non potest in particulari aduersus aliquem inquirere, nisi precedente infamia, vel præiugis quibusdam indicij. 221. 3
Licit Iudicibus ob præiugia indicia reos extra iudicium interrogare, sed non condemnare ob eorum confessio nem tunc factam. 201. 1
Index secularis capiens occulte informationem contra personam Ecclesiasticam, non incurrit excommunicationem. 201. 2
Index non potest edicere contradictionia. 238. 16
An & quando Index posse sequi sententiam probabilem, relata probabiliori. 122. 48
- Iudicium Fori.**
Ter virtus in iudicio contradictione, non potest yterius appellare. 239. 18
Non est iudicium contradictione ubi una pars colludit, & habens interesse non citatur. 19
Sententia hinc lata est nulla. ibid.
Neque appellatio ab ea facta nocet appellanti. ibid.
Contra tres sententias in iudicio conformes, potest dari restitutio in integrum. 20
- Iudicium intellectus.**
Iudicium ad quosdam actus est necessarium. 65. 22
Iudicium speculatum potest mouere voluntate. 66. 26
Iudicium practicum dirigens operationem quando posse dici imperium. 89. 5
Iudicium quo Iacob ad Liam accessit, fuit conforme obiecto honesto. 113. 8
Iudicium speculatum falsum quomodo practice sit verum. 114. 10.
Iudicium moraliter certum sit, ut voluntas operans sit bona. 123. 55
- Iuramentum**
Dispensatio iuramenti facti a studiis dum gradus recipientes in Universitatibus Catholicis, peccati non potest a Ministerio vel Magistratibus hereticis. 185. 13. & 14
Promittens se daturi 100. Monasterio, idque iuramento confirmans, ad quid tenetur si monasterium recuset accipere? 201. 5. & 202. 6
- Q**ui potest tollere votum simplex; potest etiam tollere iuramentum supra illud votum cadens. 202. 7. Non potest tamen tollere iuramentum, dum id per se stat, licet veretur circa eandem materiam. 8
Vnde colligi posse an iuramentum absolutum sit, an tantum accessorium promissione, seu voto ante factu? 9
Quomodo servandum iuramentum cuius observatio cedit in damnum eorum, in quorum commodum fuerit exactum? 202. 10. & 203. 12
Iuramentum fidelitatis quale prefatur posse inquis subrogatoribus? 203. 18
Demonibus iuratis interdum fides aliqua haberi potest. 206. 15.
Depositio duarum sagarum iuramento firmata regulariter sufficit ut accusatus tortura subjiciatur. 18
Iuramentum cum inspectione corporis sufficit ad declarandum impedimentum impotentia. 211. 23
Contractus iuratus ex errore initius rescindi potest. 203. 13
In iuramento promissorio Papa potest dispensare. 12
Iuramentum contra bonum commune non obligat. 257. 15
Iuramentum subinde licitum cum mentis restrictione. 284. 10.
- L**egatum. Legatum.
*L*egatum pauperibus relictum licite in Religiosos distribuitur. 285. 18
Heres necessaria non potest excludi, & fieri legatarium. 281. 1.
Legata pia valent, et si heredis institutio sit nulla. 286. 19.
Qui spe legati obsequia praesertim, non potest sibi ipsi compensare, si nihil ei legetur. 288. 30
Pis legatis non potest detrahi Trebellianica. 285. 17
- L**egitima. Legitima.
Quoniam censenda sit portio legitima. 281. 2
Si heredi necessario non relinquatur legitima, iuritum est testamentum. ibid.
- L**egitimus. Legitimus.
Quinam dicendi sint legitimi. 238. 16
Quandonam censenda sit quis esse in possessione legitimitatis. 17
Ex matrimonio clandestino non possunt proles declarari legitime, contra proles suscepas ex matrimonio solemnem. ibid. 14. & 240. 22. Vide Illegitimus.
- L**ex. Lex.
Periculorum est onerare conscientias preceptis non necessariis. 121. 44
Verbum Teneatur, continet preceptum. 233. 6
Lex prohibens ne moneta maiori pretio expendatur, quam valeat, videretur pandis. 220. 1
Quæ mens Principum circa legum penalium observationem. 220. 2
Quando legis ratio censenda sit cessare. 221. 6
In lege sepe magis spectanda rationabilis intentio legislatorum, quam rigida verba. 230. 12
Vim legis habet consuetudo legitime prescripta. 236. 4
Quomodo ad essentiam legis requiratur receptio. 235. 2
Leges revocatoria Iuris communis, sunt odise. 249. 41
Legibus Ecclesiæ de ieiunij & clandestinis matrimonij tenentur heretici. 185. 16
Neque contra has possunt prescribere. 235. 1
Promulgatio Tridentini Romæ facta, vbique obligat. 241. 1.
Promulgatio legis non requiritur quando aliunde lex satius innoscit. 280. 15
Quomodo posse Latus promulgare leges Ecclesiæ. ibid.
Quid faciendum si dubium sit an lex sit recepta, vel abrogata. 125. 68. Vide Bulla.

D* iii

Lex exter

Lex æterna:		
Quid sit lex æterna.	115.14	Non facile dæmoni habenda fides. 207.21
Quot modis bona voluntas dependeat à lege æterna.	15	Aliquando tamen habenda fides. 22
Si non esset lex æterna, nulla esset bona voluntas.	17	Malitia.
Opus ideo à lege æterna præceptum, quia bonum.	ibid.	Quomodo malitia posse directe esse volita, & non per se. 103. 39.
Libri prohibiti, & hæretici.		Malitia, quam habet electio er. fine, est principalis in actu interno, non autem in externo. 104. 45
Quinam libri non censeantur editi ad stabilienda dogmata hæretica.	187. 30	Circa hoc explicatur mens Aristotelis. 46
Quid faciendum de libris corrigendum?	31	An malitia pendeat à ratione eam proponente. 113. 4
Non licet Catholicis typographis libros hæreticos luci- causâ excudere, nec bibliopolis vendere.	32	Malum.
Non videtur tamen illicitum bibliopoliis tales libros cō- pingere.	33	Quid sit malum. 96. 2
An in Provinciis confederatis Belgij licitum sit apud se habere libros hæreticos?	188. 34	Vnde in rebus naturalibus oriatur primum malum. 97. 3
Non licet vendere indifferenter cuilibet libros hæreticos, vel obſcenas picturas.	35	Quid sit velle malum sub ratione mali. 128. 84
Hæreticus ad fidem conuersus in locis hæreticorum, qui- bus vendere posse libros suos hæreticos?	36	Malum sub ratione mali appeti non potest. 54. 2
Vbi & quando Catholicus vendere posse libros hæreticos hæreditate a parentibus acceptos?	37	Confirmatur auctoritate SS. Patrum, & Ratione. ibid.
Liberum arbitrium.		Quomodo appeti posse non esse. 4
Liberum arbitrium per peccatum originale est quidem debilitatum, non tamen extinctum.	39. 13	Potest quis velle malum quia malum alteri, non sibi. 55. 4
Quo sensu liberum arbitrium dicatur facultas Rationis, & Voluntatis.	40. 18	Quod per se malum est, bona intentio non excusat a malo. 129. 89
Libertas.		Malum morale.
Libertas est necessaria ut actus humani sint moraliter bo- ni vel mali.	36. 7	Prima malitia moralis actionum humanarum sumitur ab obiectione. 97. 8
Quænam determinatio Voluntatis tollat libertatem.	8	Malum morale, respectu actuum interiorum voluntatis in genere naturæ consideratorum, est differentia acci- dentaria. 101. 36
Ostenditur ex S. Scripturâ, Concil. Tridentino, Pa- tribus, & DD. Scholasticis. 9. Probatur etiam Ra- tione.	38. 10	Volitio mali in genere vnde sumat suam malitiæ. 118. 26
Implicat esse determinatum, & tamen liberè operari.	39. 14	Vide Bonum.
Libertas fundamentalis, quid sit. 40. 20. Formalis, quid, ibid. Libertas in actibus elicitus, quid? ibid.		Mandatarius.
Libertas in actibus imperativi, quid?	21	Mandatarius non potest agere nisi ex tacita vel expressa intentione mandantis. 264. 19
Locutio.		Martyres.
Locutio alia interior, alia exterior.	89. 2	Martyrum passiones non erant ijs violentia, imo nec pro- priæ voluntarie. 45. 36
Locutio interna ad imperium non sufficit.	4	
Lucifer.		M A T R I M O N I U M .
Quomodo Lucifer optauerit equalitatem cū Deo. 65. 20		§. 1. Clandestinum & soleinne.
Magia.		Matrimonium clandestinum est irritum, ubi Tri- dentinum est promulgatum. 214. 31
V Idetur licita probatio per aquam frigidam quâ Indices interdum vuntur ad explorandas fa- gas.	205. 11	Clandestina matrimonia ab Anno 1602. Parisijs sum- irrita. 280. 14
Secus est de ferro candente, & aqua calida.	ibid.	Matrimonium clandestinum non habet vim sponsalium. 213. 32. & 279. 10
Hinc non licet procedere ad torturam.	12	Soleinne matrimonium prefertur cuius præsumpto. 238. 14
Dissuadetur vñus.	ibid.	Ex soleinne matrimonio suscepta proles potius legitima dicenda, quam quæ ex clandestino seu præsumpto. 16
Non licet cor animantis veneficijs oneri coquere feruient aquâ ad cognoscendum auctorem.	13	Secundum matrimonium soleinne duobus solùm testi- bus probatum preferuntur priori clandestino probato per famam & vnum testem. 239. 21
Non licet mihi signa aliqua, quæ putantur magica, ede- re causâ experiundi an reuerat talia sint.	206. 14	§. 2. Instructio ad matrimonium & proclaimatio.
Non videtur ratio cur non licet Titum à duabus vene- ficijs magia & beneficij accusatum adducere coram Venerabili Eucharistia ad illum criminis conuincen- dum.	16	Rudes in Frisia & Nort-hollandia (qui ferè conne- nunt ante nuptias) possunt coniungi legitime antea quam plene sint instruti ad confessionem. 207. 1
Quare dæmon permisso Dei hec posset aperire.	17	Facultas eligendi Sacerdotem coram quo occulsi contrahas, non est regulariter concedenda. 281. 17
Depositio duarum sagarum subiuramento facta de cri- mine magia Titij, regulariter sufficiens dat indicium ut tortura subiiciatur.	18	§. 3. Eius renouatio & reformatio.
Potest permiti ut maga designet sigmata in corpo- re Titij à dæmonie impressa, si illa iam ab eo di- dicisser.	207. 19	Matrimonium sepius à coniugibus renouari potest. 207. 2
Non tantum facientes magiam, sed etiam consentientes peccant.	20	Reformari potest matrimonium soleinne, impedimento, ob quod ante irritum erat, sublato, etiam si altera pars impedimentum nesciat. 208. 4. & Parochus denud cum assisteret. 210. 14
Dæmonibus iuratis interdum fides aliqua haberi potest.	206. 15.	Hæc sententia cum cautela est adhibenda. 208. 4
		§. 4. Consensus in matrimonium.
		Validum est matrimonium et si Caius neget in illud se vere consensisse cum Agnete, si affectu maritali cum ea consummari.
		Nec

- Nec Agnes, si Titium ducat, potest ei reddere aut petere debitum. 208. 5
- Caius si factè contraxisset cum Agneta, idque ipsi constaret, nec postea matrimonium illud ratificasset, posset in conscientia manere cum Bertia. 6
- Si Agnes Caium repetat, tenetur ad eam redire ubi illa à Titio recesserit. ibid.
- Matrimonium metu graui factum, quo iure sit igeritum. 46. 38.
- §. 5. Dubium vel certitudo de impedimento dirimente.
- Qui bona fide contraxit matrimonium, & postea speculatio dubitat, potest reddere debitum. 123. 56
- In dubio matrimonij potius reddendum est debitum, quam negandum. 59
- Quid faciendum in dubio de matrimonij validitate. 126. 72. &c.
- Maritus uxori non potest reddere debitum qui certo dedit se contraxisse cum impedimento dirimente, et si illa sit in bona fide. 209. 13
- Episcopus potest in hoc impedimento dirimente dispensare, & concedere ut rursum contrahant. 210. 14
- Et quidem sine Parocho & testibus. ibid.
- §. 6. Contractum coram haeretico vel cum haeretico.
- Haeretici tenentur præcepto Ecclesiæ de clandestinis matrimonij vbi decretū Concilij Tridentini est promulgatum. 185. 15
- Quando in locis vbi hæresis dominatur, licitum sit Catholico contrahere matrimonium cum haeretico? 188. 38.
- Illicitum est contrahere matrimonium coram Ministro haeretico, etiam cum mente illud renouandi coram legitimo Sacerdote. 39
- Quando legitimè iunctus coram Sacerdote Catholico possit denud iungi coram Ministro haeretico? 189. 40
- Quomodo licitum Catholico coniuvium nuptiale haereticorum honestare sua præsentia vel munere. 44
- §. 7. Dispensatio in impedimentois Affinitatis & Confanguinitatis.
- Hoc ipso quo Tridentinum suo decreto sustulit Ius antiquum inducens impedimentum dirimente ob affinitatem in 3. & 4. gradu ex copula illicita, & summus Pontifex decretum illud confirmauit, ubique ceperat hoc impedimentum. 210. 15
- Dispensatio irrita est quam Titius impetrat super impedimento affinitatis, si non exprimat interuenisse copulam. 210. 18
- Potestis dispensandi in impedimentis matrimonij præscribi nequit absolute. 211. 19
- Præscribi tamen potest restrictum ad certum casum. 20
- §. 8. Impedimentum voti & promissi.
- Professio emissaria pueri tredecim annorum A. 1565. cum solus Roma, & ne dux in isto loco, promulgatum esset Tridentinum de anno decimo sexto, professarius non reddit irruum matrimonium. 240. 1.
- Professa autem expletum annum probationis, eti postea decem annis in monasterio manserit, valide habuit. 242. 10.
- Professio hospitaliariorum qui voverunt regulam non approbatam à Papa, non irritat matrimonium. 252. 55. & 292. 18.
- Monialis qua 25. annis in monasterio vixit ut libera, & non professa, non contrahit impedimentum dirimente matrimonij actionibus quibusdā professarū, & respondēdo, Quod cū Dei adiutorio para ait cōsurgere in vota religionis. 209. 8
- Promissio, qua parentis viduus promisit filio vxerem ducendi, se aliud matrimonium non iniuriam, non obligat ex iustitia. 216. 47
- §. 9. Impedimentum criminis, & impotentiae.
- Contrahit impedimentum dirimente Lucretia iuncta Matrimonio cum Petro, si hunc occidat, ut cum Achille, qui cum adulterium perpetravit, matrimonium ineat, eti hoc tantum secundariū intenderit. 211. 21
- Si bona fide contraxerit cum Achille, & postea dubium superueniat, probabile est non indigere dispensatione ad petendum debitum. 22
- In impedimento impotentia seu frigiditatis non semper requiritur probatio triennij, sed sufficit inspectio corporis cum iuramento & alijs signis. 211. 23
- §. 10. Præsentia Parochi.
- Qui habent domicilium fixe habitationis inualidè contrahunt coram Parocho origini. 212. 24
- Parochus bona fide non subditos iungens matrimonio, non est suspenitus. 25
- Validum est matrimonium militiū externi coram quacumque Parocho contractum. 212. 26
- Validè contrahunt sine Parocho qui adeunt loca vbi Tridentinum admissum non est, eti eo sine id faciant. 212. 27
- Probabile tamen est illa matrimonia sic de industria contracta, esse irrita. 28
- Matrimonia contracta sine præsentia Parochi irrita sunt in locis vbi Tridentinum promulgatum est. 214. 35
- §. 11. Præsentia testium.
- Videtur validum esse matrimonium eti testes non assequantur quid contrahentes intendant. 213. 29. &c.
- Eti probabile sit contractum matrimonij per verba de præsentis absque Parocho & testibus habere vim sponsatorum, oppositum tamen est probabilius. 213. 32
- Inabilitas illa per Tridentinum inducta, non tollitur per extremam necessitatem. 36
- Matrimonium absque Parocho contractum irritum est etiam illa loca, in quibus Tridentinum promulgatum non est, si consuetudine introductum sit. 236. 4
- Non videtur licere catholico adire nuptiale coniuvium catholicorum, quando matrimonium non fuit contractum coram Parocho & testibus. 219. 37
- Hoc tamen non est mortale, si scandalum absit. ib.
- §. 12. Consensus Parentum.
- Validus est contractua matrimonialis in præsentia Parochi & duorum testium, absque facultate parentum. 215. 43.
- Nequit exheredari Titius ducens filiam se non indiguam contra voluntatem Parentis. 216. 45
- Medium.
- Non est idem obiectum formale appetitionis medij & finis. 58. 12
- Quasi immediata ratio cur medium ametur. ibid.
- Qui directè fertur in medium, indirectè fertur in finem. 13
- Medium ob se, vel ob aliam bonitatem appeti potest. 103. 42.
- Medium vel est actus interior, vel exterior. ibid.
- Actus electionis medij per se indifferens non habet specie boni vel mali ex medio, sed solum ex fine, ad quæ medium dirigitur. 103. 24
- Vide Elecțio.
- Mercator. Vide Cambium.
- Mercatoribus Anglis haereticis permitti potest negotiatio Autuerpia. 183. 4
- Mercatores Indiæ permittuntur Roma, & in Polonia. 184. 4

- Item heretici in Hispania. 5
 Catholicis permisum negotiari inter hereticos. 9
 Titulus omisso negotiacionis non sufficit mercatori
 ad lucrum est mutuo, nisi haec mutatio sit causa
 lucri cessantis. 223.1
 Mercatores magni aspiciunt alterius gratia mutare de-
 signationes lucrosas. 2
 Vide Mutum.
 Mercator qui pecuniam dedit ad lucrum iuxta Bursa
 Antuerpiensem consuetudinem, probabiliter non tene-
 tur ad restitucionem. 224.9
 Mercatores imponere possunt aspersionem carentia pe-
 cunie. 224.10
 Mercator potest maiori pretio certas pecunias expende-
 re, quam valent, & ipse accepit. 220.1
 Non possunt Officiales Principum in Mercatores in-
 quirere, an monetam maiori pretio expenderint, de
 quibus nulla suspicio. 220.2
 Vide Societas officiorum.
 Merces operis, 22.23
 Merces operariis soluenda Matthæi 20
 Metus, 22.23
 Metus causat voluntarium simpliciter, inuoluntarium
 secundum quid. 45.37
 Metus quomodo differat à violentia, ibid.
 Dum aliquid metu sit, quatuor actus concurrunt, ibid.
 Id quod metu sit, non censetur inuoluntarium nisi ad sit
 dispendientia. 46.38
 Metu inferni paucens, & seruans mandata, voluntar-
 iæ ad facit. ibid.
 Contritus metu factus non est irritus defectu volun-
 tarii. ibid.
 Matrimonium metu gravi contractum quo iuræ sit ir-
 ritum. ibid.
 An metus excusat à culpa. 39
 Preceptum Confessionis, Communionis &c. non obligat
 cum periculo vita. ibid.
 Discriben inter metum & concupiscentiam respectu
 effectus. 47.41
 Metu peccans, minus peccat, quam qui ex concupis-
 centia peccat. 42
 Quomodo metus possit simul sacre voluntarium, & in-
 uoluntarium. 49.48
 Metus iniuste incusus inuallitat professionem. 246.27
 In metu spectanda persona cui incutitur. ibid.
 Metus reverentia non irritat professionem. 247.30
 Preces materna non aequivalent gravi metui. 31
 Probabile est ex metu reverentiale editam professionem
 irritam posse declarari à Judice. 248.32
 Miles.
 Miles speculatinæ de instituta belli dubitans, potest mi-
 litare. 123.56
 Au, & ubi militi permisum sit pabulatio. 150.7
 Miles externus non censetur in Belgio habere domi-
 cium, estque instar vagabundorum. 212.26
 An liceat militare in urbe rebelli. 253.2
 Militi minanti mortem, an ostendam thesaurum? 263.13.
 In arce militari potentes cives possunt frui immuni-
 tate militum. 289.1
 Missa.
 Heretici non tenentur interesse Missa sacrificio.
 185.16.
 Mos ille in Ecclesia tempore dinini officij fabulandi vi-
 ris Principibus illicitus est, & indecorus. 217.2
 Quanta Deo ab homine, & maxime à Magnatibus de-
 bita ibidem reverentia. 4
 Probabile est in rigore non satisfacere precepto de au-
 diendo sacro, qui tempore sacri consistunt, si bona
 partem, v.g. tertiam, ea in re occupentur. 218.7
 Videntur tamen excusari valde occupati. 8
 Quia attentio sufficiat in Missa. ibid.
 Eadem precepto satisfacunt, qui colligunt Eleemosy-
 nas. 10
 Institutor absoluendus qui ad pagos, vbi est Dedicatio, ex-
 currit ut reculas suas vendat, et si fiat ut raro andiat
 sacrum. 11
 Quotidie celebrare absoluere tenetur Sacellanus qui ligatum
 accepit quo obligatur peragere diuumum offi-
 cium quoties salua honestate ac debita deuotio-
 ne poterit. 219.13
 Explicatur clausula hic adiecta, ibid. Hinc tamen
 non tenetur offerre pro defuncto, sed tantum ora-
 re. ibid.
 Pro sacrificio licet accipere ab uno vel pluribus quantum
 necessarium est ad sustentationem. 16
 Missam quotidie facere non tenetur Sacellanus, qui habet
 beneficium, cui hac obligatio annexa est, nisi aliqui-
 modo sufficiat ad sustentationem. 219.17
 Moderatio facienda ab Episcopo. 220.18
 Missam celebrare non potest Epilepticus. 220.21
 Potius Missa omittenda est, quam ager deferendus.
 123.59.
 Monasterium.
 Potest Episcopus monasterium sibi subiectum, consentien-
 tibus monialibus, vniue alteri monasterio absque pleno
 Capitulo sibi consensu. 160.57
 Bona monasteria à Principe absolute semel donata, adimis
 numquam possunt. 163.4
 Monasterium ingressuri vel ingressi prohiberi non possunt
 bona sua dare panperibus vel monasterio, præsertim si
 id sit egenum. 163.8
 Princeps secularis, non habet potestatem disponendi de
 monasteriis, & Ecclesiasticis personis, eorumque bo-
 nis. 166.16
 Si excluderis ab hereditate quia ingredieris monasterium,
 testam entum est irritum. 282.5
 Statuta Cesarea in favore Monasteri. 283.6. & 165.12
 Monasterium tanquam filius excludit subiunctionem.
 284.12.
 Non censur sine liberis discedere, qui monasterium in-
 greditur. 285.14
 Moneta.
 Moneta certa potest maiori pretio expendi, quam valeat
 vel accepta sit. 220.1
 Lex iæ prohibens tantum penalitatem est. ibid.
 Non est acerbior & extraordinaria in delinquentes fa-
 cienda inquisitio. 2
 Monialis.
 Probabile est moniales òbore mancipatas non teneri sub
 mortali ad horas canonicas. 194.26
 Conuersa non tenentur preces suas ordinarias persolueri sub
 mortali. 195.30
 Quia si sepius omittant Psalmum miserere quotidie ipsi
 ex obligatione recitandum. 196.36
 Monialis ante Tridentinum in his partibus promulgatum,
 anno etatis sua 13. professa, potuit nubere. Vide
 Matrimonium §. 8. vbi agitur de impedimento
 roti.
 Non potest ne quidem per exultationem indulgeri libertas
 excludi monialibus, licet, cum profiterentur, non
 esse clausura. 224.4
 Monialis quo non potest se expedire à turpi consuetudine
 sui con-

Index Rerum præcipuarum.

321

- sūs Confessarij, potest habitu seculari fugere ad aliam
 Provinciam, vt ibi in alio Ordine recipiatur. 222.9
 Non videtur in conscientia obligari monialis, denegare
 suum suffragium puerello clanculum deflorata, petenti
 admitti in monasterium. 10
 Carenia virginitatis non irritat professionem. 11
 Monialis professio Ordinis S. Benedicti potest per Ordinarij
 dispensationem transire ad Ordinem monialium S. Au-
 gustini, si monasterium illi subiectum sit. 12
 Monialis que occupato ab hereticis suo monasterio nup-
 sit, potest alimenta ab ijs taxata accipere. 13
 Non videtur posse absoluī si permaneat apud præsumptum
 maritum, eccl. nullum sit periculum incontinentia. 14
 Monstra. 14
 Monstra quomodo apprehendimus. 65. 21
 Moribundus.
 Non potest absoluī sine edito signo doloris. 145.2
 Quis Sacerdos quemuis moribundum absoluat à reser-
 uatis. 146. 5. Etsi haberiposset Superior auctor pro-
 prius. 7
 Motus. Mouere.
 Praxis resistendi prauis motibus. 94. 24
 Motus brutorum quo sensu sint voluntarij, & quo sensu
 non sint. 35.6
 Mouere ad exercitium, quid sit. 54.2
 Mouere ad specificationem actus, quid sit. 60.2
 Motuum.
 Qui dedit amico suo 100, vt inde lucretur, v. g. 8.
 non potest tantum supra sortem percipere, esti tan-
 tum lucrari potuisse ex mercimonij, si ea exerci-
 set. 223. 1
 Potest tamen, tantum accipere si intendat actu vel virtu-
 te tres illos contractus cum mercatore. 3
 Iustus est contractus si Titius Caio det 100, vt post annū,
 si viras, restituat centum & decem: si vero obiteret,
 tantum 90. 223. 5
 Non videtur usura si Franciscus deo Petro 100, vt post
 mensim in assignatione vel chirographo soluat centum
 & decem. 224.7
 Quomodo haberiposset ratio periculi. 8
 Via excusandi ab usura solam carentiam pecunia. 9
 Secundam iuris rigorem censetur usura si tutor pupilli pe-
 cunias mutuū det cū pacto restituendi pecunias, quā lo-
 is opus habebit, si interim 6. in 100. soluere cogatur.
 224. 10.
 Qui scūnt non posse soluere, vel id probabilitate cre-
 dunt, non possunt pecuniam mutuū, vel ad censum ac-
 cipere. 225. 1.
 Nec etiam possunt mutuū petere, esti Superior; si aliqui
 subiungit, id imperare. 12
 Confessarius id intelligens, tenetur eos monere ne amplius
 mutuū accipiant. 13
 Vide Usura.
 Nuntius Apostolicus.
 Consilium Nuntiū Apostolici non sufficit ad alienatio-
 nem honorum Ecclesia. 168.24
 Potest approbare Confessarios. 174.1
 Potest cogere Superiores Ordinum vt Decreta Pontificum
 servent. 6
 Potest dispensare cum illegitimi ad Ordines, & ad Pas-
 ratum. 199.9
 Sine commissione Pontificis non potest se immiscere iudi-
 cicio an professio religiosa sit invalida. 251. 47
 Potest dispensare in voto Cassitatis eorum, qui in pio in-
 stituto, quod à Sede Apostolica approbatum non est,
 querunt. 235. 56
- Potest dispensare in proclamationibus, & vt coram quouis
 Sacerdote contrahatur matrimonium. 281. 17
 Potest dispensare in ultimis voluntatibus ad causas pias.
 289. 35
 Si est Legatus à Latere, potest beneficia vnire absque con-
 sensu patroni ecclesiastici. 162. 26
- Obiectum.
- O Biecta honesta solū appeti possunt propter Deum.
 6. 16.
 Idem est obiectum Spei in via, & delectationis in pa-
 tria. 17. 3
 Obiectum diuerso modo applicatū efficit vt aliquid nunc
 liberè, nunc necessariū appetatur. 20. 17
 Quandonam in rationem obiecti transeant circumstan-
 tia. 53. 6
 Omnis obiecti ratio formalis debet attingi eodem actu co-
 gnitionis, quo obiectum materiale. 58. 13
 Obiectum volitionis & nolitionis non est quid simplex, sed
 complexum. 58. 15
 Obiectum cognitum non est causa effectuā actus volunta-
 tis. 61. 8
 Obiecti cognitionis non est causa totalis vel partialis efficiens
 volitionis. 61. 9
 Obiectum mouet metaphorice in star finis. 62. 11
 Obiectum cādem motione mouet voluntatem, quā volun-
 tas seipsum. ibid.
 Obiecti cognitio non concurredit effectuā ad volitionem, eti
 species intelligibilis concurredit effectuā ad intellectio-
 nem. 62. 14
 Obiectum euidens non potest imperari secundū speciem
 actus. 93. 19
 Potest autem si sit obsecrum. ibid.
 Obiecta actionum humanarum habent bonitatem vel
 malitiam causulter. 97. 9
 Quando obiectum ex natura sua ordinatur ad finem, tunc
 species, qua est ex obiecto, se habet ad speciem, qua est
 ex fine, sicut species ad genus. 107. 57
 Obiectum quomodo debet esse volitum vt voluntas sit
 bona. 114. 12
- Obligatio.
- Quomodo non detur obligatio ad illicitum. 120. 39
 Quandonam vera cognitio tollat obligationem. 40
 Obligatio qua oritur ex errore culpabilis, an debet dici
 putativa. 41
 Quando obligationes contrarie occurruunt, voluntas de-
 bet determinare alteram partem indicare licitam.
 123. 58.
 Ut hic prudenter iudices, que sint obseruanda. 59
 Si maius malum eligas, quale peccatum est. 60
 Si aequē malum vitrumque videatur, elige quod vis, ibid.
 Obligatio mortalis potest consuetudine fieri veniale.
 256. 11.
 Obligationes reales in testamento apposita non possunt à
 Confessarij mutari. 239. 34
- Occidere. Occidens.
- Occidens inimicum, quem putat esse frām, cum ignoran-
 tia comitate, voluntarie occidit. 50. 52
 Occidens inimicum ignorantē, tripliciter se habere po-
 test. 51. 53
 Occidit inimici cum ignorantia, an & quando censetur
 voluntaria, & peccaminosa. 51. 53
 Vide Irregularis.
- Odium.
- Odium & amor nullo modo potest esse in eodem respectu
 eiusdem. 43. 0
- Omissio.
- Omissio tripliciter est voluntaria. 41. 23
 Dalmat.

- Datur omissione paralibera, ibid. Ad illam ut sit voluntaria, tria requiruntur, ibid. *Vt omissione sit voluntaria non requiriatur ut opus quod omittitur sit preceptum: requiriatur tamen ut sit culpabilis.* 24
Vt ceterus ex omissione secutus censetur voluntarius, requiriatur ut teneatur illum impedire. 42.25
 Opinio.
Aliqui putant semper sequendam esse opinionem probabilem. 120.42
Opinio improbabilis non est sequenda, nec dubie probabilis. 121.43
Si opiniones in utramque partem sint aequè probabiles, potes sequi utramlibet. 44
Possamus sequi sententiam probabilem omissione probabilitore. 45
Possimus sequi opinionem probabilem relictā propria probabilitore. 46
Quomodo possit quis tunc prudenter procedere. 47
An, & quando Index possit sequi sententiam minus probabilem, relictā probabilitore. 122.48
Aliquando teneatur sequi sententiam probabilem relictā probabilitore. 50
 Opera. Operarius.
Opera omnia Infidelium non sunt peccata. 5.14
Idem opus exterritū pendens à duabus voluntatibus imperantibus, quomodo possit esse bonum & malum. 92.14
Opera nostra non debent necessario ferri in fine honestum. 109.67
Opus idem à lege aeterna praeceptum, quia bonum. 115.17
Merces operarij soluenda Matth. 20. 22.23
 Ordines Sacri.
Quid sufficit ad contrahendum domicilium ordinatio- nis. 225.1
An requiratur voluntas perpetuò ibi manendi. 2
Titio habenda fides afferenti se Ordinem Subdiaconatus suscepisse cum actuali intentione contraria, si ad Sacerdotium progrederi cupit. 226.4
Secus si suscepit per simulationē Ordine, matrimonium absque dispensatione iniicit. ibid.
Debet ei denud confirri Subdiaconatus, & quidem ante Diaconatum. 5
Potes Episcopus huic conferre Subdiaconatum extra tempora. 6
Valida est ordinatio Sacerdotalis, si culpa Archidiaco- ni porrigitur aequali loco vini. 226.7
Traditio materia confiranda non est de essentia Ordinationis. ibid.
Probabilissimum est in Ordinatione Sacerdotis non re- quiri contratum physicum calicis. 227.12
Qui tangit calicem, constar tangere patenam. 11
Quae intentio requiratur ad Ordines suscipiendos. ibid.
Nulla est censura constituta in eos qui Ordinem repe- rent. 228.8
Qui in Hibernia suscepit Ordines a non suo Ordinario, non est suspensus. 228.13
Suspensus est qui sicut titulo patrimonij Ordines sacros suscepit. Contrarium tamen est probabile. 228.14
Energumenus suscipiens Ordines, est irregulare. 13
Perfecte sanatus cum dispensatione Ordinari potest. ibid.
Vide plura V. Energumenus.
Potes facios Ordines sine dispensatione suscipere mari- tus, cuius uxor heretica vult in fide sua permanere, & marito permittit ut agat quidquid sua con- sciencia expedire putat. 229.18
 Ordo actuum.
Ordo actuum voluntariorum. 34.4
Triplex ordo actus ad iudicium rationis in genere mo- ris. 101.33
 Originale peccatum.
Originale peccatum debilitavit non tamen extinxit liberum arbitrium. 39.13
 Otiosum.
Quae sit actio otiosa, & verbum otiosum. 110.71
 Ouis.
Ouis improprie indicat inopum esse sibi inimicum. 65.20
 Papa.

Potes vbique conferre beneficia concurrendo cum Ordinarij, illos praeuenire, & sibi reseruare huius vel illius us collationem.

Potes dispensare ut beneficia ab heretico patrone accepta retineas.

Sine eius consensu nullum onus imponi potest beneficijs.

Sine eius consilio non potest Prelatus rem Ecclesia alienare.

Potes derogare iuri Patronatus Ecclesiastici & Laii, dum uiones facit.

Plена dispositio beneficiorum ad eum pertinet.

Potes beneficium conserue & uire alicui loco pio, absque consen- tium patrōni, presertim Ecclesiastici.

Bullam a se Romae publicatam potest velle vbique obseruari.

Potes suis legibus obligare nolentes & non recipientes.

Papa debet approbare Regulam religiosam, alioquin est inuiaida.

Potes subditus, nec à Superiori impeditur.

Potes committere consecrationem virginum Sacerdoti simplici.

Non potest spurious Ecclesiasticorum legitimare ad tempora- lia, sed solum ad spiritualia.

Potes dispensare in iuramento promissorio.

Potes dispensare in sponsalibus iuratu eritam inuita parte.

Potes dispensare ut Religiosus habeat proprium.

Potes dispensare in ultimis voluntatibus ad causas pia- ces.

Paradisus.

Paradisus Latroni promissus, est essentia beatitudo.

Parochus. Pastor.

Parochus ne remittat paenitentem, qui vult sequi in con- fessione sententiam probabilem.

Quo casu absoluere possit Parochus a reseruatis Episcopo?

Potes in Ecclesia Cathedrali simul esse Canonicus.

Duo Capellania possunt ab Episcopo erigi in Parochiam.

Parochii praefectio non est necessaria in reformatio- ne matrimonij, si ante matrimonio fuit legitime exhibitus.

Praefectio cuius est necessaria ad matrimonij valorem. Vide Matrimonium §.10.

Culigans se ad permutationem Pastoratus ratione ser- uit, ab altero praefundi, committit simoniam.

Non ad-

- Ne admittat publicum usurarium ad Sacra menta & scilicet. 294. 5. & 295. 11.
- Religiosus In re communi potest esse Parochus. 296. 5. Talem corrigat Episcopus. 6. Nontamen tenetur cum superior recipere. ibid.
- Religiosus Vice-Parochus cuius peculij habeat administrationem? 229. 5
- Passio. 94. 22
- Passiones animi imperari possunt. 94. 22
- Non semper possunt tolli imperio rationis. 23
- Possunt tamen reddi ineffaces. 24
- Praxis refrendi pravis notibus. 94. 24
- Patrinus.
- Non licet Catholico adiustare baptismu ministri hereticis instar parvini. 149. 2
- Peccator.
- Quomodo peccator constitutus finem ultimum in bono creato. 4. 12
- Quomodo possit recte velle se carere gratia. 134. 11. 4
- Peccator, quā talis, Deo displaceat, placet quā homo. ib.
- Peccatum.
- Non est peccatum speciale agere contra conscientiam, nisi fiat ut vincatur conscientia. 117. 25
- Peccatum habet suam speciem ex ordine ad materiam cui aduersatur. 26
- Si dubitas an sit mortale vel veniale, quale peccatum committis? 118. 27
- Quale peccatum, si solum in genere putes esse malum. ib.
- Peccatum contra conscientiam commissum, non est duplex peccatum. 28
- Peccatum mortale dubium sub dubio est confitendum. 125. 69.
- Pensio.
- In permutatione beneficij sicut nullas fructus habentis cum alio mille florenorum, quanta pensio constitui possit? 154. 19
- Pensio licet modum excedat, non tamen est simonia. 154. 21
- Quibus modis Canonicus vxorem ducens possit sub grani pensione alijsque conditionibus suum beneficium resignare in manu collatoris? 154. 23. 155. 24
- Ordinarius non potest constitutere pensionem super beneficia causa resignationis solus: multo minus super resignationem gratiae expectativa. 155. 27
- Peccas pensionem petens, qui Ecclesiasticum statum defert. 155. 28
- Pignus.
- Vide Cessio Forti.
- Potentia.
- Potentia magis propriè dicenda est libera, quam ipsi aliis. 36. 7
- Potentia quoniam sit libera. ibid.
- Potentia ex se ad certa specie operationē determinata, non ex genere motore. 60. 3. Neque sensus exteriores. ibid.
- Cur unius potentia operatio impedit operationem alterius non subordinata. 61. 7
- Paupertas Religiosa.
- Contra votum paupertatis est, habere in religione aliquid proprium post professionem. 229. 1
- Qua excusat a mortali. ibid.
- Qua materia hic sit mortalis. ibid.
- Superior non potest in hoc voto dispensare. 2
- Imo nec Pontifex, ita ut maneat religiosus. ibid.
- Non est mortale, si quis nolit sua scripta commodare alijs. 3
- Qua religiosa dantur ab amicis vel superiori, cedunt in ius Monasterij. 4
- Superior non potest subdito concedere dispositionem re notabilis, sed tantum usum. ibid.
- Religiosus vice-Pastor habet administrationē sui vice-Pastoratus si sit beneficium. §
- Si non sit beneficium, & bona sint immobilia, non potest habere administrationem. Secūs si sunt mobilia. 6
- Per bullam Clementis VIII. De donationibus Religiosorum, non prohibetur illis ne dent elemosinas. 230. 7.
- Neque prohibetur donationes ad redimendam vexā. 8
- Neque Antidores & remuneratores. 9
- Neque donationes ex laudabili consuetudine, & recte ratione facta. 10
- Religiosus omnia acquirit Monasterio. 237. 11
- Possunt fieri fundationes ab Abbe & Priore ex bonis propriis absque derimento paupertatis. 12. & 231. 20. Vide Superior religiosus.
- Religiosus cuius profectio inutilida, sibi, non Monasterio acquirit. 243. 15. & 244. 16
- Religiosus tenetur renuntiare ijs qua repugnat paupertati. 258. 20
- Quid sit ius pecuniarium. ibid.
- §. 1. Prælatus.
- Quis propriè dicatur Prælatus. 232. 1
- Decanus Ecclesiæ Cathedralis S. Maria Antwerpensis Prælatus. ibid.
- Prælatus iuramento suo de non alienanda re Ecclesiæ sine consilio Pontificis, non satisfacit eam alienans sola auctoritate Nuntij Apostolici. 168. 24
- Potest ex bonis sibi proprijs facere pias fundationes & obligare suum monasterium. 236. 12
- Tenetur ad religiosam reformationem non obstante suo iuramento in contrarium. 257. 12
- Vide Superior religiosus.
- Quomodo se geret cum inutilide profectis. Vide Professio religiosa inutilida.
- Prælatus titulo colorato potest conferre titulum coloratum. 232. 2
- §. 2. Ambitus Prælaturæ.
- Qui ex religione sue instituto vovit se nec direstè, nec indirectè prævensurum aliquam prælationem, non potest munuscula & officia Electorum benevolentiam capere. 232. 3
- Nec si videat se eligendam in Priorem vel Definitorum, v. g. potest aliquid agere ut eligatur potius in Definitorum. 233. 4
- Si tamen detur optio ut è duabus conuentibus eligat viris velit præesse, casu quo cogatur præesse alteri, potest eligere quem placuerit. §
- Qui principaliter monetur desiderio Prælaturæ ad se manipandam Religioni, adeò ut sine tali spe non voveret, ipsius profectio non est irritata non fiat Prælatus. 260. 26. Eset tamen irritasi per modum contritus ita cum Religione conuenisset. ibid.
- §. 3. Electio Prælati, & depositio.
- Non videtur Minoribus imponi preceptum eligendi Ministerium Provinciale à Clemente V. in Concilio Vienensi. 6
- Possunt tamen cedere iure eligendi per hanc Clementinam concessu. 7
- Generalis Minister potest in certis casibus facere contra eandem Clementinam. ibid.
- Clementina haec sublata per contrarium usum. 234. 8
- Quando duo solum sunt eligibiles, neuter illorum potest habere suffragium actuum. 9
- Electio Prælati ex indebita Electorum conspiratione promoti, irrita est, vel saltim irritanda per Iudicem. 10
- Iusfè &

- Iustè & legitimè facta censeri debet Prelati depositio qui apud Episcopum vel Capitulum Provinciale accusatus, citatus, & non comparrens, depositus est.* 235. 12
Legitimus eius successor habendus est, qui eius loco sufficitus est, licet aliqui reclamant. ibid.
Rebelles censendi sunt qui adhædere pergunt legitime deposito. ibid.
- Præscriptio.**
- Ad præscriptionem contra legem canoniam sufficiunt anni XL, aliquando X.* 158. 44
Heretici non præscribunt contra leges Ecclesiasticas caru non obseruatione. 235. 1
Consuetudo legitimè præscripta habet vim legis. 236. 4
Si hic puer legitimam præscriptionem, alter illegitiman, quo modo vierque se taebitur? 236. 5
Consuetudo immemorialis impendendi in fabricam &c. duas tertias reddituum pauperum, si subsit bona fides, præscribit. 236. 6
Religijs præscribere possunt contra abstinentiam carnium. 237. 8. *Tenetur tamen reformationem admirare.* 9
Non vsus 100. annorum præscribit contra pias fundationes. 10
Præscribi nequit absolue potestas dispensandi in impedimentis matrimonij. 211. 19
Præscribit tamen potest restriktum ad certum casum. 20
Consuetudo præscribere potest ut matrimonium sine Parochio contractum sic irrum, etiam in locis rbi Tridentinum non est promulgatum. 236. 4
Tres sententia conformes habent vim præscriptionis. 238. 14.
Præscripserunt Principes Belgij ius concedendi priuilegium testandi vsurarijs. 294. 6
Principes vsu capione præscripserunt ius imponendi tributum vsurarijs, meretricibus & Iudeis. 297. 21
Contractus iniquus bona fide in re mobili patitur præscriptionem. 262. 10
Vide Consuetudo. Priuilegium. Primogenitus.
- Primogenitus licet hereditatem aedat cum onere sustentandi minores fratres, non tenetur eis succurrere cum imminutione sui status.* 287. 27
- Princeps.**
- Princeps videtur tacite censentire in alias fraudes Militares.* 150. 6
In oneribus subditorum seruet iustitiam distributuam. 9
Statuat de bonis primatorum ex bono communi. 163. 5
Queret ne alicui subditorum fiat iniuria. 6
Quo pacto ad Principem spectet dispository temporalium. 166. 15.
Ne oneret bona Reipub. quorum solum est administrator. 183. 5.
Potest legitimare suos subditos ad temporalia. 198. 7
Legitimum Principem nemo potest abiurare. 203. 18
Principi suam urbem à rebellibus repetentem, ne resistant fida subditus. 253. 1
Belgarum Principes præscripserunt ius concedendi priuilegium testandi vsurarijs. 294. 6
Item ius imponendi tributum vsurarijs, meretricibus & Iudeis. 297. 21
Principes Christiani monasterijs fauerunt. 165. 12
Atque hinc felicissimi. 167. 20
Non habent potestatem disponendi de monasterijs, eorum personis, &c. 166. 16
As bona data monasterio, ne repeatant. 163. 4
Principis Placitum imperimens est ad valore Bulla Apostolica. 170. 6
Principi illicitum & indecorum fabulari tempore diuini officij. 217. 1
- Non potest inducere impedimentum dirimens matrimonij.* 236. 4
Penso quam Princeps beneficij imponit, debet confirmari à Papa. 267. 12
Principes commendant & propagant scholas Societatis Iesu. 272. 16. & 19
Princeps ne permittat heretico ob artem habitationem publicam inter catholicos. 183. 1
Permittat tamen mercatoribus negotiationem. 4
Priuilegium.
Priuilegium concessum à Greg. XIII. Episcopis Belgij, ut possent absoluere subditos participes rebellionis à quibus suis criminibus in Bulla Canea Domini reservatis, explicatur. 147. 13
Priuilegium Læti introitus non obstat quo minus religiosi sint capaces preter prouenient ex renditione immobilium. 162. 1
Priuilegium concessum à Sixto IV. cuidam Abbatii absoluendi monachos sibi subditos à quibus suis censuris, ad quos se extenderat? 148. 20
Priuilegium benedicti vesti sacra, quid significet? 240. 23.
Priuilegium consecrandi altaris amittitur non vsu. 24
Vide Abbas.
Priuilegium rescindendi contractus ob defectum consensus Generalis amittitur per consuetudinem contrariam, est non sint lapsi 40. anni. 169. 28
Priuilegium Superioris negligentiā amissum, non potest sola Monasterij auctoritate resumti. 240. 25
Priuilegiorum communicatio facta alijs Ordinibus non est extendenda nisi ad concessa usque ad illud tempus, non autem ad concedenda imponeretur, nisi id exprimatur. 25
Professio Religiosa inualida.
§. 1. Si regula &c forma viuendi non est approbata.

V T professio sit valida, debet fieri secundum regulam approbatam à Papa. 244. 20
Complexum regulam secundum quod profiteri, esti confite omnibus partibus à Papa approbatu, nisi tamen ut sis sit ab eo approbatum, inualida est professio. 21
Approbatio religionis formaliter consistit in approbatione regule. 22
Professio facta iuxta formam viuendi quo à Papa non est approbata, est irrita. 252. 55. & 253. 58
§. 2. Si non fit expletus annus aetatis, & probationis.
Probabiliter inualida est professio emissa à puella 13. annorum, si Tridentinum de anno decimo Sexto Roma, non tamen in illo loco sit promulgatum. 240. 1
Professio ante 16. aetatis annum irrita, traditum temporis non conualeat. 241. 4
Mater de filij aetate testari hic potest. 242. 7
Professio facta ante expletum annum probationis, est inualida. 242. 10. & 243. 18
Expletio hac intelligenda est de hora in horas. 270. 7
Probabile tamen est paucas horas posse deesse. ibid.
Tridui dimissio non videtur impeditre continuationem necessariam nouitatus. 242. 8
§. 3. Si professio metu extorta: aut si debet consensus.
Professio emissa cum protestatione de iniusto metu, est irrita, & si postea renouetur semel iterumque Superiorum inductione, non idem censenda est valida. 246. 24
Professio extorta à matre & sorore metu subtractions alimentorum, est irrita eti si Notarius testetur metu non interuenisse. 27
In metu

Index Rerum præcipuarum.

325

- §. 8. Quomodo erga inuidiæ professum**
se geret Superior.
- Si clavis sociat alius inuidiæ professionem, non semper tenetur id aperire. 252. 53. *Expedit benignè cum eo agere, & rem Ordinatio exponere.* ibid.
- Non potest cum anchoritæ dimittere. 54. *Potest se permisum habere ut discedat, si est publico noxiu.* ib.
& 243. 14.
- Debet cum habere publice ut vere professam.* 251. 50
- Non tenetur inducere ad ratificandam professionem. 251. 51.
- §. 9. Quomodo talis profello renouanda.**
- Professio semel inuidiæ solo tractu temporis non conualebit. 241. 4. & 251. 49
- Multus annis manendo in religione, & functiones professorum obeundo, per hoc precise non ratificat professionem, nisi id scias & intendas. 242. 10
- Non requiri noua acceptatio Capituli vel Prelati. 243. 12.
- Expedit ut iterum expresse profitearis clavis vel publice.* 249. 42.
- Pucti.**
- In quibus necessario moucantur. 73. 6
- Quomodo careant usi rationis. ibid.
- Illi ante usum rationis conuenit electio. 79. 4
- Cur ante usum rationis peccare non possint? ibid.
- Quæ obligatio restitutionis sit in pacro pastore pecora in alienis campis? 262. 12
- Ratio.**
- Q**uid sit recta ratio? 113. 5
- Aristotelis & aliorum de ea radicum. ibid.
- Quomodo recta ratio sit conformis appetitus recto. 114. 9
- Rebellio.**
- Fidei & legitimi subditi degentes in urbe belli, non possunt Regi urbem inuidens resistere. 253. 2
- Quid in urbe rebelli posuit fidus Secretarius, Advocatus, Proaco, Mercator, Nauta, &c. *Vide Auctarium V. Rebello.*
- Religio.**
- Religio non potest approbari ab Episcopo. 253. 38. sed a Papa. *Vide Professio Religiosa inuidiæ, §. 1.*
- Testamentum est inuidiæ si ob ingressum Religiosus aut calibatum aliquæ priuer debita heredit. 281. 1
- Vide Monasterium, & Fideicommisum.*
- Religious.**
- Non est religiosus cuius forma viuendi non est approbata a Papa. 252. 55. *Vide plura V. Professio Religiosa inuidiæ, §. 1.*
- Religious tenetur ad obseruantiam Regule. 258. 18
- Tenetur ex voto obedientia ad legitimas reformatio-nes. 19
- Tenetur renuntiare ipsi quo repugnant Paupertati. 20
- In omnibus pendet a Superiori. 21
- Est capax Pauporatus. 256. 5
- Religious Parochum infamia laborantem non tenetur Superior recipere. 6
- Qui votando principaliter intendit Prelaturam, est vere religious etiam non consequatur. 259. 25
- Fugiens ex monasterio meru pene non est excommuni-catus. 256. 7
- Eiectus ex Ordine potest deponere habitus. ibid.
- Eiecti operâ potest ut Episcopus. ibid.
- Professi choro mancipati, sed neclam sacram Ordinibus initati, probabiliter non tenentur ad horas C monicas sub mortali. 24. 26. *Vide Horæ Canonicae, & Moniales.*

E* Religio

- Religiōsi Mendicantes sunt capaces præi ex venditione immobilium prouenientiis. 162. 1
- Religiōsi in professione cōsequitur Indulgentias. 200. 2
- Plura de Religiōrum Indulgentiis, Vide Indulgentiæ.
- Reseruatio.
- Ab omnibus reseruatis quius Sacerdos quemuis absoluat in articulo mortis. 146. 5
- An reseruatio tolli possit extra confessionem? 147. 15
- Quandonam crimen quid habet annexam excommunicatiōnem Papalem, cōfatur reseruatum? 147. 16
- Reseruatio Papalis non constat nisi ratione censuræ. ib. Vide Absolutio.
- Restitutio.
- Canonici se à Choro absentantes dum prolixiora sunt beneficia tenentur restituere perceptis distributiones. 193. 20
- Capitanus & Commissarius quā plures milites quām sub signis sunt, annotarunt, tenentur Regi ad restitutio- nem. 149. 1
- Quid faciendum heredi Catholico de bonis Ecclesiasticis ad se deuolutis, quae parentes male possederunt? 153. 16
- De restitutione fame, Vide Infamia.
- De restitutione eius qui foro cōfuit, Vide Celsio fori.
- De restitutione quam debent varij ex varijs capitibus, Vide Auctarium, Verbo Restitutio.
- Rex.
- Vide Princeps.
- Sacellanus.
- S**acellanus qui accepit legatum, quo obligatur perage- re diuinum officium, quoties salua honestate ac debita deuotione poterit, non tenetur absolu- tē quotidie celebrare. 219. 13
- Explicatur clausula hic adiecta. ibid.
- Non tenetur offerre pro defuncto, sed tantum orare. ib.
- Potest subinde à Sacello absesse. 14
- Quando debeat alius substitui. ibid.
- Hec capella non compatitur aliud beneficium Parochiale. 15
- Sacellanus non tenetur quotidie celebrare, licet habeat beneficium cui hec obligatio annexa, nisi aliquo modo sufficiat ad sustentationem. 17
- Moderatio hec facienda ab Episcopo. 220. 18
- Scrupulus.
- Quid sit scrupulus? 126. 76
- Ex quibus causis oriatur. ibid.
- An & quando liceat agere contra scrupulos. 77
- Remedia contra scrupulos. 78
- Scrupulosus prudenter sibi persuaderet, nisi res sit evidens, esse scrupulum. 127. 76
- Securitas.
- Securitas quid sit? 32. 8
- Requiritur ad beatitudinem. ibid.
- Sensus.
- Sensus suam beatam vitam habebunt. 29. 44
- Ostenditur id in singulis sensibus. 30. 44
- Sensus exteriores, an egeant motore quoad exercitium actus? 60. 3
- Sigillum.
- Confessarius caueat ne ex sua confessione, alterius sibi confessi peccatum innotescat. 176. 19
- Non frangitur confessio sigillum per restitutionem, etiam si fiat coniectura de auctore furti. 261. 3. Vide Indicem de Sacramentis, Verbo Confessarius, §. 4.
- Similis.
- Similes Deo erimus quando, & quomodo. 22. 24
- Simonia.
- Pensio licet modum excedat, non est simonia. 154. 21
- Penso statuta non habita licentia Ordinarii in litigio- so beneficio, est simoniaca si detur ad redemandam iustam vexam; non vero si ad iniustam. 266. 7
- Fructus beneficij simoniace obtenti per ignorantiam simonia ab altero commisso tantum extantes debent restituiri si ignota fuerit; si verō nota, etiam non extantes. 265. 1
- Pacifice de parte fructū ut pacifice reliquum recipiās, quando licitum? 13
- Permutatio beneficij ratione seruiti præstandi, est si- monia. ibid. 3. & 205. 1
- Cessio & dein permutatio litigiosi beneficij inter ipsos litigantes, probabilitate non est simoniaca. 266. 5
- Resignatio beneficij, nondum perceptus ex beneficio fra- tribus sub onere expensarum in acquisitione factarū, est simoniaca. 266. 4
- Resignatio prævia promissione gratiūdinis, quando sit simoniaca? 267. 9
- An sit simoniaca exigere aliquid in admissione ad mo- nasterium opulentum. 268. 15
- Non est simoniacum exigere aliquid in admissione ut monasterium se seruet indenne. 18
- Sinus.
- Quid sinus Abrahe Augustino. 23. 25
- Synteresis.
- Quid Synteresis. 216. 20
- SOCIETAS IESU.
- §. 1. Regula.
- Violatio Regularem Societatis Iesu, ut est violatio Regu- lae, non est peccatum. 269. 1
- Ex octo capitibus violatio hec potest esse peccatum. 2
- Promissio seruandi regulas non obligat sub peccato in sin- gulis regulis. 270. 6
- §. 2. Vota.
- Emissio votorum simplicium Societatis ante expletum biennium, est inualida. 7
- Renovatio votorum sequens inualidam eorum emissionem reddit eam validam si sciens vel dubitans de eorum validitate intendat illa ratificare. 8
- Professio sequens inualidam emissionem votorum, quando inualida sit, & quando validar. 9
- Votum simplex scholasticorum Societatis facit eos Reli- giosos. 10
- §. 3. Privilégia.
- Potest Societas in suis Ecclesijs per extenos Sacerdotes administrare Eucharistiam. 271. 12
- Potest tollere irregularitatem prouenientem ex defectu le- uitatu in foro conscientia canum. 201. 4
- §. 4. Scholæ.
- Societas suis Scholæ prodest bono publico & Vniuersita- tibus. 271. 13
- Auget numerum studiosorum. 14
- Illustrat tractationem disciplinarum. 272. 15
- Pietatem & religionem singulariter promovet. 16
- Forma Scholarum Societatis. 273. 17
- Magistrorum Societatis quatuor conditiones. 18
- Eidem erga Principem ipsa constanter seruavit, & subdi- tos docuit. 275. 23
- Philippus II. Societatis Scholas propagavit. 272. 16
- Henricus IV. ob Scholas reuocauit Societatem in Gal- liam. 274. 19
- Schola Societatis ibidem florent. 21. 1
- Gloria Scholarum Societatis redundat in Principem. 21
- Responsio ad Argumenta Adversariorum. 20
- Societas officiorum.
- Triplex initur hac Societas. 275. 1
- Consilii hac Societas in eo, quod sint socii in emptione of- ficij, eius

- scī, eius domī, & lucro. 276. 2. & 298. 24
Si officium sit grauatum supra estimationem, & postea quis admittatur in Societatem, non est contractus Societatis. 3. Posset tamen censeri implicitus contractus censūs personali. 4
Si pacificantur de fructibus officij, cum onere ut Officialis anticipet singulis semestribus sex in 100, & in defēctu solutionis teneat resudere sortē si alter velit, contractus hic non videtur iniquus, si alter non possit absolute sortem repetere. 298. 26. & 28
Contractus census vitalis personalis palliatus contractu societatis officiorum, est illicitus si creditor posset pro libitu fortem repetere. 299. 29
- Sponsalia.**
Adolescens multas virginis pax conditionis corrupti sub facta promissione coniugij, quam ex illis ducet, & ad quid tenetur? 277. 1
Quibus casibus non teneatur ducere, vel damnum compensare. 3
Adolescens sub tutoribus constitutus promisit meretricio magna summan pecunia, nisi eam in uxorem ducat, ad nihil tenetur. ibid. 5. & 278. 6
Qui contraxit sponsalia cum illa, quam spe matrimonij corrupti, potest cogi ut eam ducat. 278. 6
Talis non potest ad triennium differre matrimonium. 7
Modus eum cogendi ne aliam uxorem accipiat. 8
Parentes ipsius non possunt tale matrimonium impedire. ibid.
Matrimonium de presenti nullum non inducit sponsalia. 279. 9.
Probabile est clandestinum matrimonium non habere vim sponsalia. 10
Cur matrimonium impuberum potius habeat vim sponsalia, quam matrimonium clandestinum? 280. 12
Belga Nobilis qui sub promissione matrimonij obtinuit copulam a pueris imparis conditionis Parisijs, non censetur consummasse matrimonium. 13
Votum casitatis dirimit sponsalia. 16
Valida est dispensatio ad eligendum ignotum Sacerdotem qui eam sine proclamationibus matrimonio absistat. 281. 17. *Talis dispensatio regulariter est illicita.* ib.
Circumstantia quædā possunt illam reddere licitā. 18
- Spurius.**
Mater non potest relinquere trieniem filia sua spuriā. 197. 1.
In hac re leges aequē matrem, quam patrem obligant. ibid.
Potius extraneis, quam suis spuriis possunt parentes benefacere. 198. 2
Possunt ijs alimenta relinquare, nisi aliunde ea habebant. 3
Non possunt per fideicommissum illis profidere. 4
Spuri per subsequens parentum matrimonium, non legittimantur. 6
Spurius ex Subdiacono & soluta, non potest Pontifex legitimare ad temporalia, sed ad sola spiritualia. 7
Bulla pī V. contra spurius Ecclesiasticorum. 8
Vide Illegitimus.
- Spontaneum.**
Ad spontaneum duo requirentur. 34. 2
Status spiritualis.
Begina non habent statum spiritualem. 283. 7
Quid propriè intelligendum per Statum spiritualem. 8
- Stipendum.**
An possit Capitaneus minori pretio transigere cum militibus, quam sit stipendum ei assignatum? 150. 3
Possunt Capitanei aliquo artificio aliquid amplius accipere, quando stipendia non sufficiunt. 5
- Subditus.**
Quando subditus debet obedire Superiori? 121. 45
Subditus tenetur obedire præcepto probabiliter licto, licet probabilius sit esse illud. 122. 51
Subditus speculatim dubitans de iustitia belli Regis sui, potest militare. 123. 56
Fidus subditus non potest resistere legitimo Principi urbē rebilem inaudientem. 253. 1. *Vide Rebello, ubi latè agitur quid licet fidis subditis decentibus inter rebellēs.*
- Subtilitas.**
Subtilitas corporis glorioſi, quid sit? 24. 29
Non consistit in acuminē ſenſum, & in ſubtilitate appetitus inferioris. 28. 40
Nec in perfecta corporis informatione. 41
Sed in vi penetrandi alia corpora. 42
Vix illa non consistit in eo quod corpora Beatorū ſint vertēenda in ſpiritum. ibid.
Vel in aēream tenuitatem. ibid.
Nec conſiftit in qualitate ſuperaddita. ibid.
Sed in ablatione modi alicuius. 43
Dos ſubtilitatis quando conſeratur. 29. 43
Ex ſubtilitate erit celeritas in corporibus beatis. ibid.
Superior Religiosus.
Potest potest eligere confeſſorem a quo a reverentiis abſoluntur. 240. 26
Superior non potest subdito concedere ius rei notabilis, ſed tantum uſum. 229. 4. *V. Paupertas religiosa.*
Superior tenetur ad Religiosam reformationem non obſtantē ſuo iuramento in contrarium. 257. 12
Potest ſuis Nonitijs certam formulam promiſſionis & renuntiationis proponere, & exigere ab ijs ſcriptum quo teſtentur ſe in eam conſentire. 16
Superior probabilius non potest condonare infamias ſuo ſubdito factā. 260. 2
Quomodo Superior ſe geret cum inualide profeſſis. Vide Profefſio religiosa inualida, §. 8.
Superioris elecīo, & ambitio. Vide Prælatus.
Conuentus non tenetur ex delicto Superioris, nec etiam ex contrālē, niſi in illum conſenserit. 230. 16. 17
Nec etiam tenetur ex ſponsione quam Superior fecit ſine conſenſu. 18
- Suspensio.**
No est ſuspensus qui in Hibernia Ordines ſuſcipit a non ſuo Ordinario. 228. 13
Suspensus est qui ſi oī titulo patrimonij Ordines ſuſcipit. 14. *Contrarium tamen eſt probabile.* ibid.
- Testamentum.**
Promiſio priuata facultatis teſtandi, irrita conſetur. 203. 12
Testamentum eſt inualidū, ſi ob ingressum religiosis aut celibatum, aliquem priuet debita hereditate. 281. 1
Irritum eſt testamentum ſi non relinquatur legitima. 2
Nemo ex vi testamenti quo conſtituitur heres cum onere reſtituendi ſi ſtatutum religiosum vel ſpiritualem capefſat, tenetur bona per hereditatem acquisita reſtituere, ſed potest de illis diſponere in piis cauſas. 4
Heretici ſunt inſtituſi: item eorum fautores & deſenſores. ibid.
Non debet reſtitui bona ſubstitutis per testamentum hoc conditionari, Caſu quo morietur abſque herede e ſuo corpo & legitimo matrimonio, volo ut bona redant ad conſanguineos ſi monaſterium ingrediatur. 284. 11. *Vide Fideicommissum.*
Heres conſtitutus vi in pauperes hereditatem eroget, non potest partem ſibi reſinere. 285. 17
Legatum pauperibus relictum in Religiosos diſtribui potest. 18

- Hæreditas repudiata vel incapacibus relicta deuoluitur ad hæredes. 286.19
- Primogenitus licet hæreditatem audeat cum onere sustentandi minores fratres, non tenetur illis succurrere cum immunitatione sui status. 287.27
- Testamentum ad plas causas subscriptum, sed sine testibus, est validum. 287.28
- Testamentum propria manu scriptum sine testibus, est invalidum. 288.29
- Compensatio testamenti promissi quando valida. 30
- Obligationes reales in testamento apposita, non possunt a Confessariis mutari. 289.33. Hic pro dispensatione recurrentum ad Nuntium Apostolicum. 35
- Testamentum Episcopi, Vide Episcopus.
- Testamentum publici usurarij inualidum. Vide Usurarius.
- Tristitia.
- Quid sit tristitia? 74.3
- Quomodo tristitia sit in nostra potestate. ibid.
- Tutum.
- Possim sequi partem minus tutam, modo probabilem, reliqua tuiore. 124.62
- Non est sequenda pars tutior, sed mitior, si dubites an sis spurius &c. 63. Vide Dubium.
- Veitigal.
- V** Eitigal potest a fido subito inter rebelles degente colligi pro bello iniusto. 254.7
- Veitigal impositum ciuibus a Gubernatore in arce regia potantibus, instum est. 289.1
- Hydalga importat immunitatem a veitigalibus. 3
- Principes solent imponere veitigal Iudeis, meretricibus, & usurarij. 297.21
- Veritas.
- Quid sit veritas in actu intellectus? 113.6
- Veritas & falsitas virtualiter sunt in simplici appreceptione. 7
- Quomodo veritas practica consistat in conformitate cum appetitu recto. 114.9
- Quomodo distinguatur veritas practica a speculativa. 10
- Vnde pendeat veritas practica, & veritas speculativa. 123.86.
- Verum.
- Ratio veri non est præstantior ratione boni; nec contraria. 14.23.
- Verum quo sensu sit obiectum intellectus. ibid.
- Verum & falsum quomodo sint differentia accidentales vel essentiales actus intellectus. 102.38
- Vicarius.
- Vicarius temporalis delegare non potest. 148.24
- Potest Vicarius perpetuus. ibid.
- Vicarius Leodiensis videtur præscriptisse potestatem in certis casibus dispensandi in impedimento affinitatis & consanguinitatis in 3. gradu. 211.20
- Violentum.
- Violentum, quid? 42.27. Et quomodo differat a coacto. ibid.
- Nullus actus potest esse violentus respectu sua potentie. 43.29.
- Nullus actus, est extrinsecè infusus, potest esse violentus potentia naturali. ibid. Potest tamen esse violentus respectu appetitus eliciti. ibid.
- Quæ cessatio actus ipsi potentij sit violenta. 44.33
- Violentia causat inuoluntarium. 45.34
- Non est violenta defloratio pueræ, nisi resistat quantum debet. 35
- Pasiones Martyrum quomodo non fuerint violenta. 36
- Virtus.
- Ad quam virtutem referantur actus qui sunt bonitatem specificam ex obiecto. 98.14
- Vt aliqua actio sit virtutis, tria requirit Aristoteles. 114.13.
- Visio.
- Omnis visio quæ talis, est eiusdem speciei. 112.1
- Visio Dei.
- Visio Dei increata non est nostra beatitudo. 7.1
- Visio beatifica est simul speculativa, & practica. 15.28
- Vt tamen est beatifica, est speculativa. ibid.
- Visio, vt se extendit ad diuinitatem, continet solum unum iudicium. 30
- Vt se extendit ad obiecta creatæ eminenter in Deo contenta, non est omnino simplex. ibid.
- Quid sit visio? & an distinguatur a comprehensione. 18.3
- Visio vt est prior amore, non est perfecta comprehensione. 9
- Visio Dei per se reddit voluntatem impeccabilem. 20.16
- Posita visione Dei voluntas est ab intrinseco determinata vt eum amet quantum potest. 18
- Visio beatifica unius diei non beatificaret absolute. 33.9
- Nec est sufficiens excludere omnem mæorem. ibid.
- Vita.
- Quid sit vita, seu motus vitalis? 9.7
- Quæ sit vita male vicens, & male fruens. 87.4
- Vitalis.
- Actus vitalis potest a solo Deo produci. 9.9
- Vide Actus vitales.
- Volitio.
- Volitio sibi est causaliter volitio medijs necessarij. 58.14
- Volitio vt respicit obiectum quod, vocatur amor concupiscentia, vt obiectum cui, amor benevolentia. 59.15
- Volitio mali in genere unde sumat malitiam? 118.26
- Sola volitione non possumus asequi quamlibet sanctitatem. 140.27
- Voluntarium.
- Voluntarium, quid sit? 34.2.3. Sumitur dupliciter. 2
- Imo & tripliciter. 35.6.8. & 47.43
- Quid magis, & minus perfecte voluntarium. 34.4
- Ordo actuum voluntariorum. ibid.
- Voluntarium debet esse a voluntate, & esse volitum. 35.5
- Actus voluntatis seipso implicite sunt voliti. ibid.
- Motus brutorum quo sensu sint, & quo non sint voluntarij. 6
- Hæc propositio, Quod voluntariè fit, etiamsi necessariò fiat, liberè tamen fit, à tribus Pontificibus est damnata. 37.col.2
- Esse perfecte voluntarium circa summum bonum, non est perfectio simplex. 36.6
- Indirecte voluntarium, quid. 41.22. Fit id dupliciter. ibid.
- Directe voluntarium nequit esse sine omni actu voluntatis, potest autem indirecte voluntarium. 41.22
- Cur euenit quem non teneris impideat censetur minus voluntarius, quam omisso censetur voluntaria quam non teneris vitare? 26. Vide Omisso.
- Voluntarium quomodo minatur ratione metus. Vide Metus.
- Quomodo per Concupiscentiam, Vide Concupiscentia.
- Quomodo per Ignoriam, Vide Ignorantia.
- VOLVNTAS.
- §. 1. Eius libertas.
- Voluntas & intellectus distinguuntur ex diverso modo tendendi in idem obiectum. 14.23
- Voluntas accipitur dupliciter. 34.2
- Potest aliquid dupliciter à voluntate procedere. 35.6
- Omnis determinatio que non est in potestate voluntatis repugnat libertati. 36.8.9.10
- Sola voluntas est indifferens, & ex se indeterminata. 38.10
- Voluntas

- Voluntas non requirit actum intellectus, cuius vi ipsa determinetur ad consensum. 66. 24. Is actus repugnat libertati. *ibid.*
 Quomodo voluntas, etiam tunc cum vult, sit secundum se indeterminata. 38. 12
 Alter voluntas, aliter intellectus est indeterminatus. 40. 17
 Voluntas nullo modo potest vim pati circa suos actus internos. 43. 29. Potest tamē vim pati in actibus nō elicendis, seu in actum carentia. 43. 31
 Voluntas potest dupliciter ab actu suo impediti. 43. 31
 An & quomodo voluntas possit vim pati in actibus imperatis. 44. 32. Voluntas potest vim pati circa actum intellectus dupliciter. *ibid.* Similiter circa actum phantasia, & sensum externorum. *ibid.*
 Voluntas potest vim pati in cessatione actum imperatorum dupliciter. 33
 §. 2. Eius obiectum.
 Voluntas non potest appetere malum sub ratione mali. 54. 2. Confirmatur auctoritate SS. Patrum, & ratione. 3
 Quomodo voluntas appetere possit non esse. 4
 Potest velle malum quā malum alteri, non sibi. 55. 4
 Quomodo homo possit nolle beatitudinem. *ibid.*
 Volens antecedens constetur interpretatione velle consequens ei necessariō connexum. *ibid.*
 Quomodo detur actus voluntatis absolutus, quomodo conditionatus. 5. & 6
 Differentia inter Vellem, & Volo sub conditione. *ibid.* Quid voluntas efficax, quid ineficax. 135. 5
 Voluntas ut alicui rei afficiatur, debet eam considerare ut in se bonam, vel bonam propter aliud. 57. 10
 Voluntas obiectum an & quomodo sit finis. 1. 3
 Voluntas potest dupliciter ferri in finem, directe & indirecte. 57. 12. Quid sit ferri in finem directe. *ibid.* Quid indirecte. *ibid.*
 Voluntas non eodem actu fertur directe in finem, & directe in media. *ibid.*
 Eodem tamen actu quo fertur directe in medium, fertur indirecte in finem. 13
 Quando voluntas fertur in finem, & in medium seorsim spectatum, fertur diuerso motu. 78. 9
 Quando voluntas fertur in medium propter finem, eodem actu fertur in medium & in finem, sed diuerso modo. *ib.*
 Voluntas fertur eodem actu in obiectum quod appetitur, & personam seu rem cui appetitur. 58. 15
 Voluntas proposito obiecto se determinat. 90. 7
 Voluntas consensu non est fortuita. 91. 10
 Voluntas potest assentiri minus probabili. 93. 21
 §. 3. Eius motuum.
 Obiectum mouet voluntatem ad speciem actus. 62. 11
 Voluntas mouet potentias que non sunt ex parte subiecti determinata ut semper agant. 60. 4. Non mouet eas effectu per realē influxum in eas. 5. Nec voluntas causat immediatē motum localem. *ibid.* Sed mouet alias potentias ratione naturalis unitatis vel connexionis in eadem essentia. 6
 Alter mouet intellectum ad exercitium, aliter imaginatricem. 61. 6
 Cognitio obiecti non concurrit effectu cum voluntate, sed voluntas sola est causa sui actus. 61. 10. Non potest tamen actu inchoare sine obiecti prævia cognitione. 62. 16. nec sine actuali cognitione continuare. 17. ne diuinitus quidem. 64. 17
 Voluntas non potest intellectum determinare ad rem aliquam, nisi intellectus antē confitetur cognoscere. 64. 18
 Voluntas que vult intellectum nūc cogitare, pro isto in-
- stanti quo ipsa est, est sibi contraria; pro sequenti tunc ipsa etiam cessat. *ibid.*
 Voluntas interdum mouetur ab appetitu sensitivo. 67. 28
 Sed nunquam immediate. 29
 Verē & propriē moraliter & physicē mouet se in primū suis actibus. 68. 33. Non est tamen necesse ut præcedat consultatio. 34. Explicatur circa hos mens D. Thome. *ibid.*
 Non mouetur direcūlē a corporibus celestibus, sed tantum indirecūlē. & quomodo corpora celestia hominum mouant voluntates. 69. 35
 Mouetur a solo Deo tamquam a principio externo mouitus. 69. 36. Idque quinque modi. 37
 Que circa hos modos sit mens D. Thome. 70. 38
 Directe ad exercitium actus a nulla creatura moueri potest. 70. 40. Potest tamen indirecūlē. 71. 40
 §. 4. Eius motus naturalis.
 In qua bona voluntas moueat naturaliter. 71. 1
 Voluntas nūc amat naturaliter secundum exercitium, sed quādam secundum speciem actus. 2
 Voluntas quā natura, voluntas quā voluntas quid significent. *ibid.*
 Voluntas non necessitatū secundum exercitium ab ullo obiecto. 72. 3
 Sepe tamen mouetur necessariō simplici effectu. 4
 Voluntas necessariō mouetur si passio rationis vsum prorsus impedit. 72. 5. Si aliquid rationis maneat, non mouetur necessariō. 73. 5
 Quomodo intelligendus sit D. Thomas cūm dicit, Motus voluntatis esse liberos, eis à Deo proueniant. 73. 7
 §. 5. Voluntas bona & mala.
 Ut voluntas sit bona, quomodo obiectum debeat esse voluntum. 114. 12
 Quot modū bona voluntas depēdet à lege aeterna. 115. 15
 Bona voluntas non necessariō pendet à lege aeterna tamquam ab obiecto. *ibid.*
 Ut voluntas sit bona, debet habere iudicium moraliter certum rem esse licitam. 123. 55
 Bonitas voluntatis dependet ex conformitate ad diuinam. 131. 98
 Omnis voluntas discordans à ratione sive recta sive errante, mala est. 116. 18
 Voluntas concordans rationi erranti errore culpabili, mala est. 19. Erranti vero errore inculpato, non est mala. 19
 Voluntas potest agere contra iudicium actuale. 22
 Mala est voluntas operans in particulari si conscientia sit practice dubia. 122. 54
 §. 6. Conformatio nostræ voluntatis cum diuina.
 Ut voluntas sit bona, debet esse conformis cum diuina. 151. 98. Quid ad hanc conformitatem sufficiat. *ib.*
 Quatuor modis Deus vult nos aliquid velle, quod ipse vult. 132. 100
 Non tenemur nos conformare voluntati diuina solum consilienti vel approbanti, sed præcipienti vel prohibenti. 108
 Tenemur nos conformare voluntati diuina actu liberum nostrum prædefiniens, si de ea nobis constet. 103
 Tenemur semper nos conformare voluntati diuina in aliqua ratione volendi, idque dupliciter. 105
 Non tenemur conformare voluntati diuina in re materialiter volita. 133. 106. Inde sep̄ possumus laudabiliter contrarium velle. 107
 Eadem res alter a Deo, aliter ab homine approbari aut improbari potest. 108
 Quod Deus in ratione vult, alia ratione non vult. *ibid.*

Quid propriè optet, qui optat diuinam voluntatem non impleri.	109	validum.	294. 5. & 6
Impiè ageret qui absolutum Dei decretum vellet impedi- re.	110	Requisita ut quis censeatur publicus vñtarium.	7
Laudabile est in omnibus idem velle quod vult Deus.	112	Non sufficit quod post mortem fiat manifestum viuen- tem sūsse vñtarium.	295. 9
Sæpi tamen insuper tenemur de quibusdam displicentiam & dolorem concipere.	134. 113	Nec quod quis in iudicio sit confessus se simpliciter sūsse vñtarium.	10
Contraria sententia Tostati refutatur.	114	Nec sufficit infamia.	ibid.
Quidquid vult Deus, vult ob iustissimas causas.	134. 112	Frequentatio sacramentorum arguit aliquem non esse publicum vñtarium.	11
Deus & beati idem in omnibus volunt.	ibid.	Tutores pupillorum pecuniam illorum dantes ad vñtarum, quomodo excusandi.	13
Votum.		Mutuam dedilij vñtarario bona fide, repete bona commu- nitate.	296. 14
Si dubitas an votum sit emissum, restè petes dispensatio- nem.	125. 67	Lucrum ex dato mutuo vñtarario restituendum, nisi vñ- tarium gratiūdī donet, vel sit titulus lucri cessantis.	15
Certus de voto emissio, dubitanus id expliquerit, debet ex- plere.	68	Mutuare vñtarario sine causa, solum titulo lucri cessans, est peccatum.	16
Qui potest tollere votum simplex, potest etiam tollere iu- ramentum supra illud cadens.	202. 7	Non tamen obligat ad restituionem.	17
Votum Castitatis in saculo valde laudabile.	290. 4	Etiam si per hoc vñtarium fiat impensis.	18
Dirimit sponsalia.	280. 16	Mutuare vñtarario cum iusta causa, non est peccatum.	20
Quomodo quis possit solui voto non petendit dispensatione a suo voto.	291. 15	Commoditas iusti lucri non est sufficiens causa mutuandi vñtarario.	297. 20
Votum illud est perpetuum quo vñtar laicus se seruitur am in hospitali, & seruatarum obedientiam, Castitatem sec. nec potest sua auctoritate iustitiam relinquare.	292. 16. & 17.	Vñtaris licet imponitur tributum.	21
Episcopus potest dispensare in omni voto non reservato		Vñsus.	86. 1
Papa.	19	Vñsus est actus voluntatis.	ibid.
Vñtararius.		Vñsus accipit actiū & passiū.	ibid.
Qui vult exercere vñtaras, quia putat esse licitas, peccat.	116. 19.	Vñsus passiū propriè dicitur vñsus formalis.	ibid.
Testamenum vxoris publici vñtarij est validum.	293. 1	Ad vñsus quatuor concurrant.	ibid.
Esse vxorem publici vñtarij non facit esse manifestam vñtarium.	294. 7	Vñsus non conuenit bruiti.	2
Vñtararius solo iure Canonico est inhabilis ad testandum.	293. 1.	Non potest esse vñsus vltimi finis, sed tantam ad eum vtilium.	87. 3
Hec inhabilitas quomodo tollatur.	2	Vñsus tripliciter accipitur.	ibid.
Soli Vñtarij manifesti sunt inhabiles ad testandum.	3	Quomo do omniis rebus, excepto vltimo fine, possimus vti.	87. 5
Testamenum publici vñtarij potest ex triplici causa esse		Quomodo vñsus præcedat electionem, & contraria.	88. 6
		Quomodo idem actus sit electio & vñsus actius.	ibid.
		Vñsus actius aliquando distinctus est ab electione.	ibid.
		Circa haec explicatur mens D. Thoma.	ibid.
		Vñsus aliquando præcedit imperium, & contraria.	91. 12

F I N I S.

ERRATA Typographica notabiliora sic corrigere.

- Pag. 74. col. 2. lin. 18. motum terminus, lege, motuum.
 Pag. 118. 6. 1. l. 25. peccatum morale, lege, mortale.
 Pag. 127. 6. 1. l. 5. a fine, indicas, lege, iudicas.
 Pag. 55. 6. 2. l. 1. fieri in obiectum, lege, ferri.
 Pag. 26. 6. 1. l. 5. Durandus q. 44. lege, dist. 44.
 Pag. 74. 6. 2. l. 22. a fine, tristitiam, lege, tristitia.
 Pag. 48. 6. 2. l. 11. omnem ignorantiam, Comitantem esse, vel Ante-
cedentem, interpunge sic: omnem ignorantiam comitantem, est. vel
antecedentem,
 Pag. 170. 6. 2. Casus 3. Vtrum ad vigorem, lege, valorem.
 Pag. 179. Casus 3. Ligna monasterij, lege, Ligna loci consecrati.
 Pag. 242. 6. 2. l. 18. in Casu 3. admissionem, lege, dimissionem.